

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

GOVOR

PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA 29. IZREDNI SEJI DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE

(1. točka dnevnega reda)

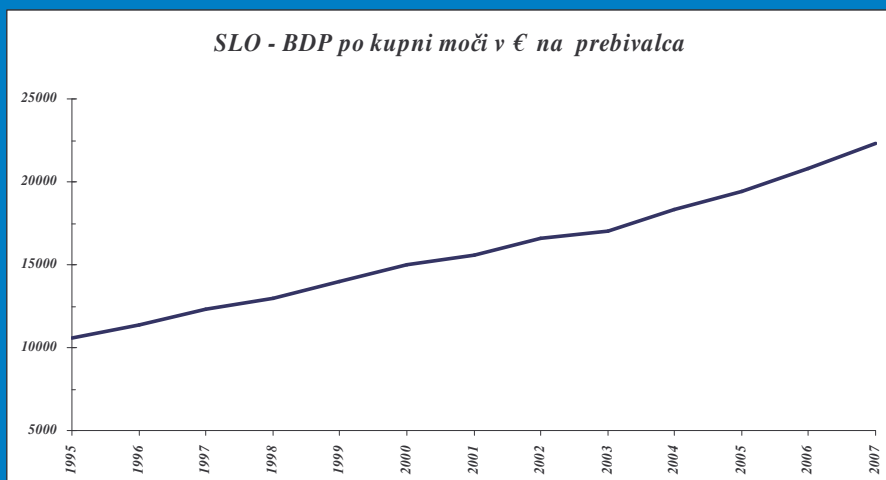
Ljubljana, 12. oktober 2007

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,

Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru v obravnavo in sprejem predlaga predlog sprememb proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009. Proračunski memorandum za leti 2008 in 2009 v celoti povzema opredelitve junija 2005 sprejete Strategije razvoja Slovenije in določa glavne usmeritve vlade pri upravljanju javnih financ in vodenju ekonomske politike ter s tem pri razvoju Slovenije.

Pripravo proračunskih dokumentov je zaznamovalo dejstvo, da je vlada doslej sprejela večino od predvidenih konkretnih ukrepov socialnih in ekonomskih reform. Sprejeti ukrepi večinoma že dajejo dobre rezultate, s katerimi je Slovenija precej bližje uresničitvi začrtanih gospodarskih, družbenih in medgeneracijskih ciljev razvoja ter razvojnemu cilju Slovenije v mednarodnem okolju. Z drugimi besedami povedano, s hitrim gospodarskim razvojem, ki smo mu priča, bomo po napovedih Eurostata že v letu 2007 dosegli 91% BDP Evropske unije oziroma okoli 22.300 € na prebivalca, merjenih po kupni moči.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Kvaliteta življenja se je izboljšala, povečala se je blaginja večine prebivalcev, Slovenija je bolj prepoznavna kot kdajkoli prej. Kljub zelo dobrim gospodarskim rezultatom in pozitivni prepoznavnosti Slovenije v širšem mednarodnem okolju nas čaka še precej dela, da tekoče pozitivne trende ohranimo in zagotovimo trajne pogoje za ustvarjanje blaginje.

Sestava državnega proračuna je eden izmed pomembnejših mehanizmov, ki jih imamo na voljo za izvajanje uspešnih ekonomskih in razvojnih politik. Slovenija je že v preteklosti sprejela nekatere ukrepe, ki so ustvarili ustrezne pogoje za hitrejši gospodarski razvoj. Naprimer:

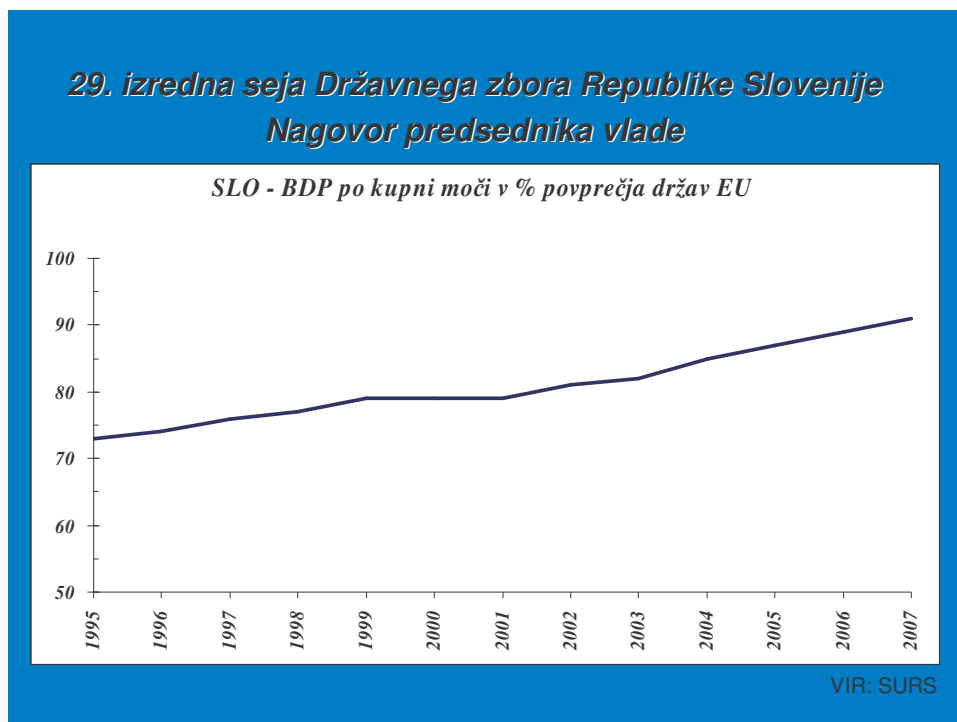
1. uvedba davka na dodano vrednost (DDV) v letu 1999,
2. prevzem okvirja monetarne politike Evropske centralne Banke (ECB double pillar system) leta 2001,
3. vstop Slovenije kot polnopravne članice v EU maja 2004

Izpolnitev »maastrichtskih« pogojev za prevzem Evra kot lastne valute smo dosegli lansko leto. V EMU smo vstopili kot edina nova članica EU. V istem času, ko smo s prevzemom evra naredili največji korak v smislu ekonomske integracije v Evropsko unijo, je v veljavo stopila tudi davčna reforma, ki je na eni strani pomembno razbremenila gospodarstvo, na drugi strani pa seveda zmanjšala prihodke v proračun.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,

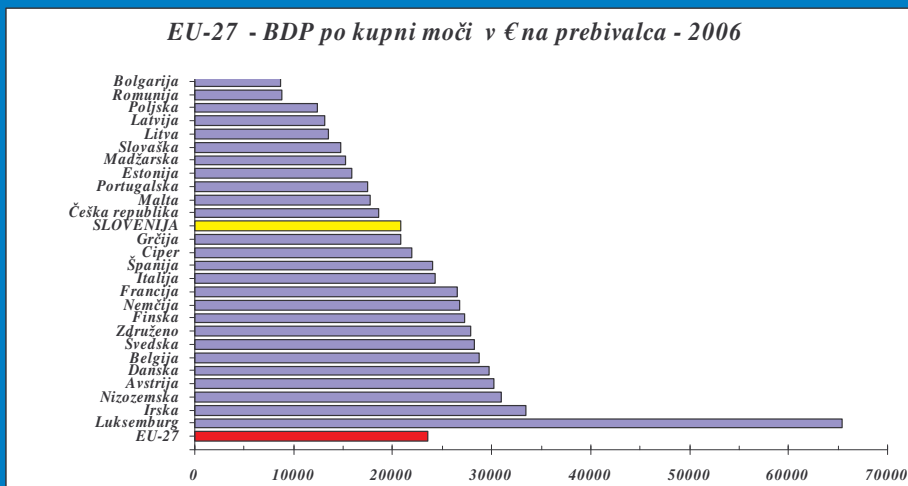
tudi letošnjo predstavitev proračuna bom gradil na primerjavi Slovenije z okoljem, v katerega se po načelih prostega pretoka delovne sile, kapitala, znanja in ljudi vedno bolj uspešno vključujemo. Primerjave v nadaljevanju kažejo, da je Slovenija v resnici lahko ponosna na doseženo in da lahko z optimizmom zremo v prihodnost. Slovenija se danes po večini kazalcev uvrščena med najhitreje se razvijajoče države Evropske unije in tudi Evropske monetarne unije.

Po razvojno uspešnih letih 2005 in 2006 je Slovenija na osnovi izpeljanih reforma v letu 2007 gospodarski razvoj še pospešila. Kot sem dejal že uvodoma, znaša po zadnjih podatkih Evrostata za leto 2007 ocena bruto domačega proizvoda Slovenije po kupni moči 91% bruto domačega proizvoda Evropske unije oziroma 22.300 evrov na prebivalca.

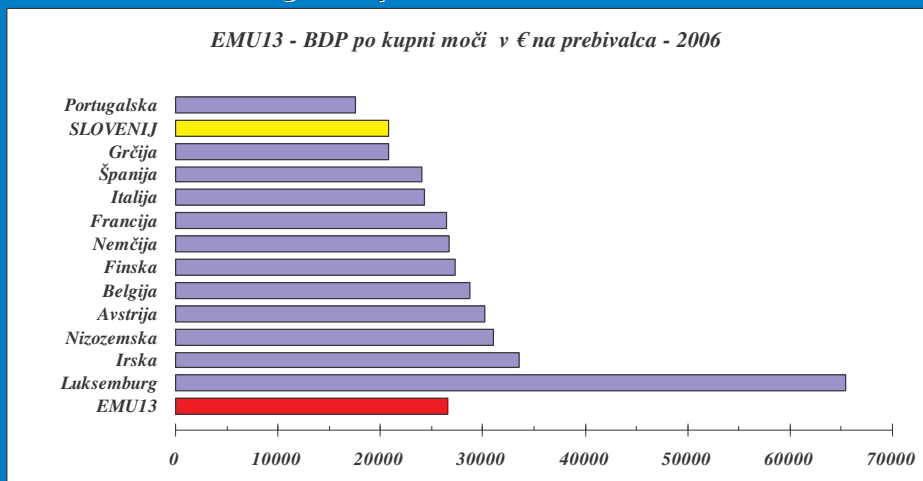
Ko delamo primerjavo med državami EU in Evropske monetarne unije vidimo, da je razlika v BDP po kupni moči na prebivalca med Irsko in Francijo večja kot med Francijo in Slovenijo. Slovenija s takim rezultatom vodi med državami novimi članicami in tudi presega nekatere stare države članice.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

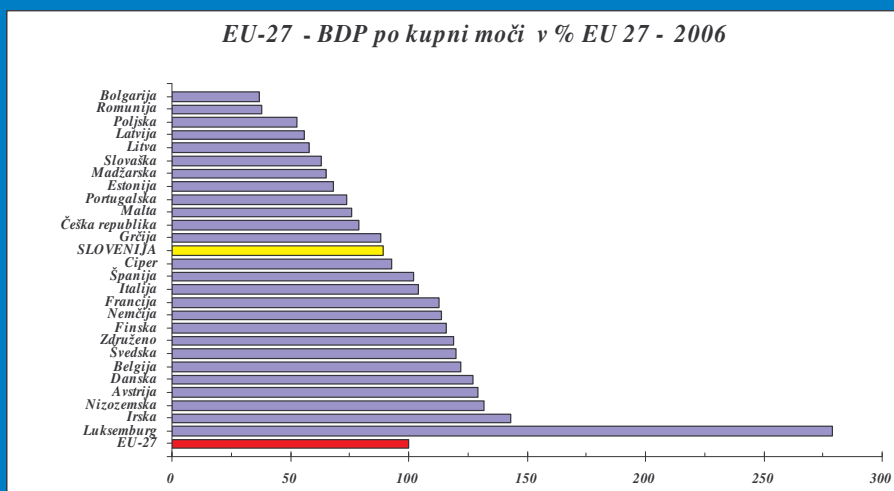
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

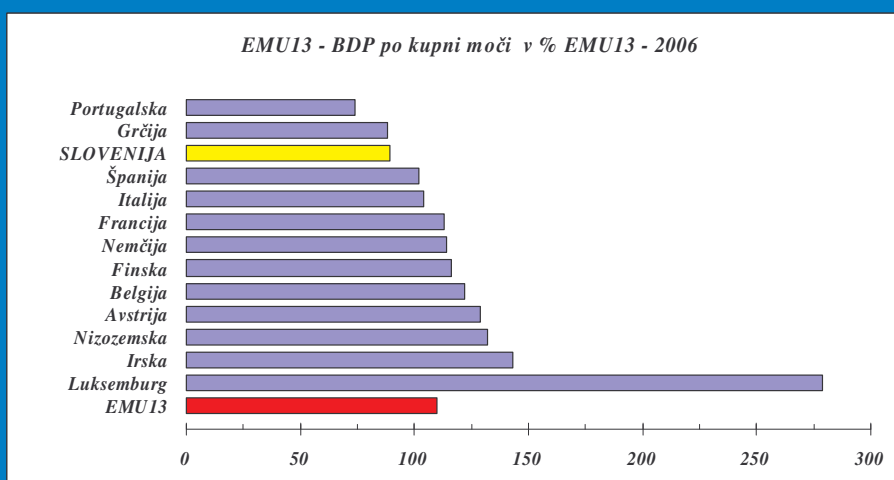
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

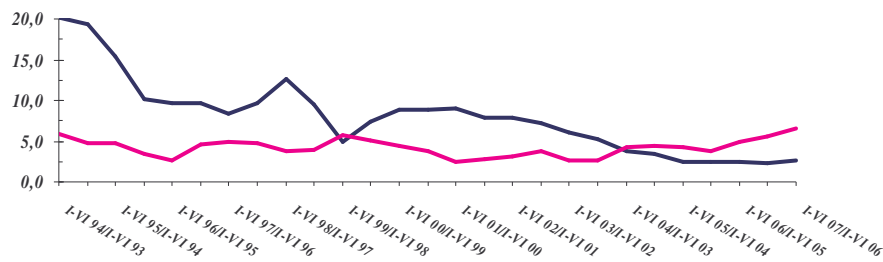

VIR: SURS

Potem ko smo v letu 2005 dosegli 4,1% gospodarsko rast, smo pogoje za prevzem evra v letu 2006 dosegli ob 5,7% gospodarski rasti, ki se je v letu 2007 še pospešila in je v prvi polovici leta znašala 6,5%.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

SLO - Realna gospodarska rast in povprečna letna inflacija % po polletjih

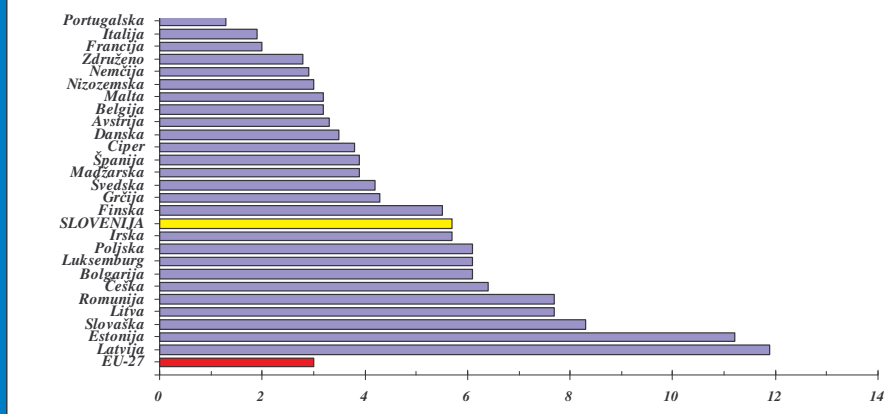

VIR: SURS

V letu 2006 je bila gospodarska rast za 2,7 odstotni točki višja od povprečja držav Evropske unije. V primerjavi z državami Evropske monetarne unije pa sta bili po gospodarski rasti boljši samo dve državi – Irska in Luksemburg.

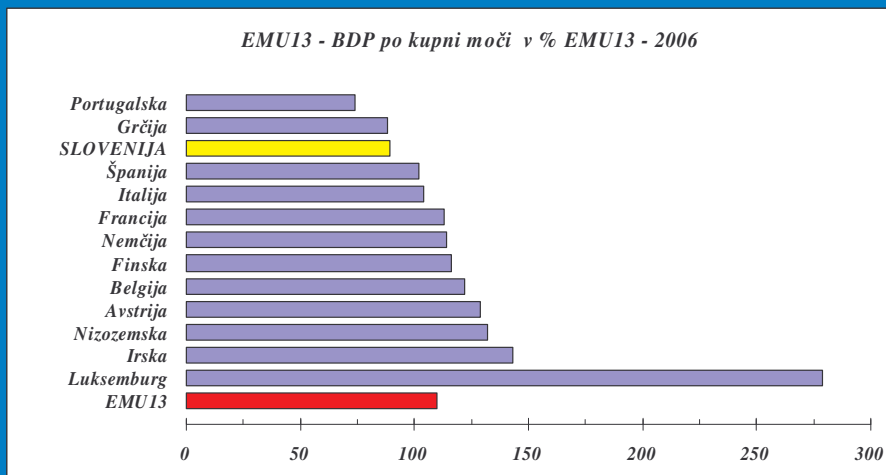
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

EU-27 - Rast BDP v % - 2006

VIR: SURS

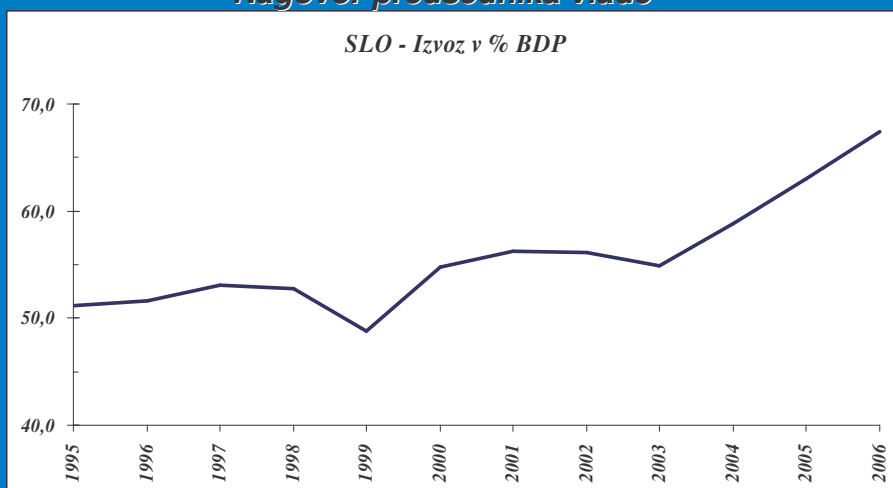
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Zelo pomembno je, da je bila gospodarska rast vsa ta leta zdrava. Tudi v prvi polovici leta 2007 sta bila najbolj pomembna dejavnika gospodarske rasti izvoz blaga in storitev ter bruto investicije v osnovna sredstva. Slovenija je v zadnjih letih izvoz v % BDP zelo povečala. Predvsem v zadnjih dveh letih.

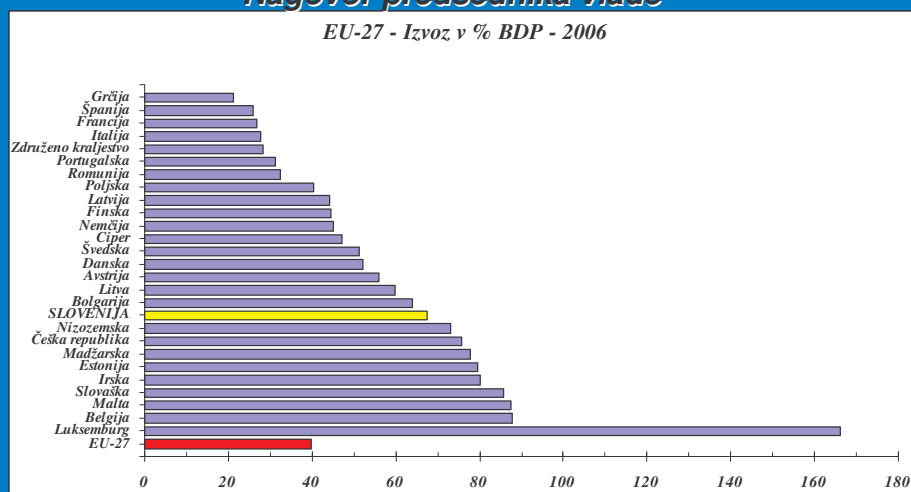
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

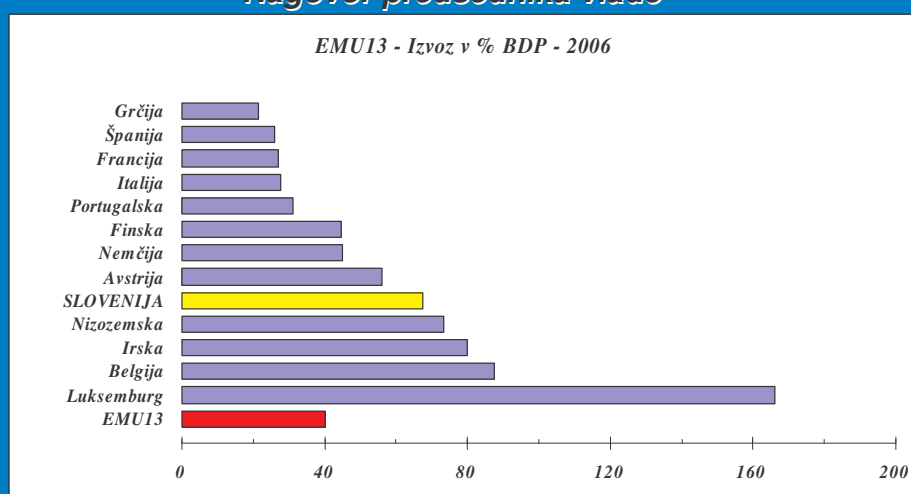
Slovenija ima v primerjavi s povprečjem držav EU in povprečjem Evropske monetarne unije bistveno večji delež izvoza v BDP.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

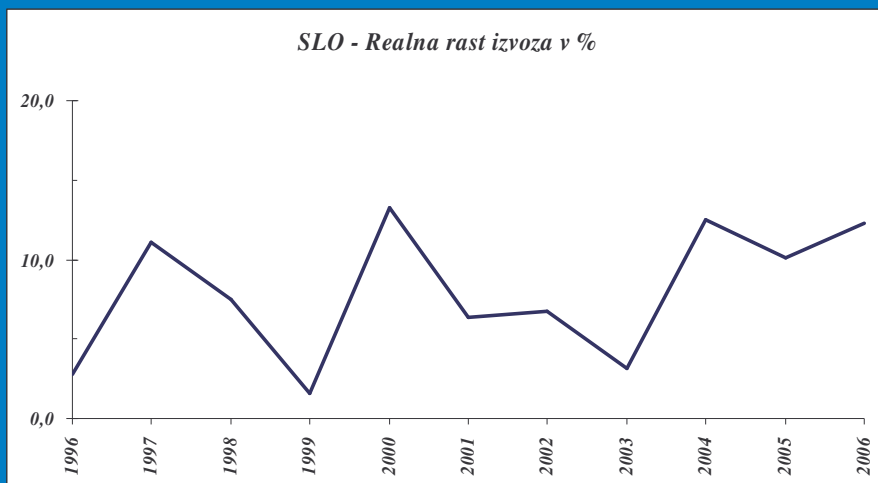
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Odprtost slovenskega gospodarstva se naglo povečuje.

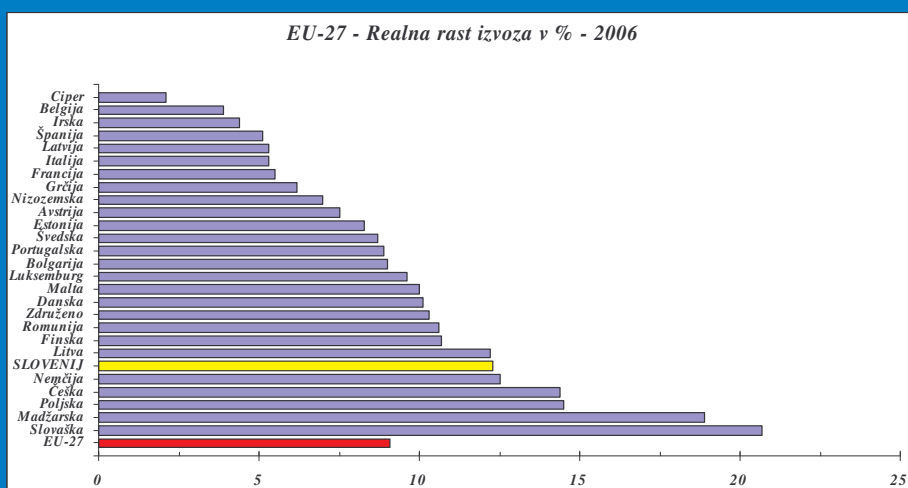
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

V Evropski uniji sta od držav z višjim izvozom v % BDP imeli v letu 2006 višjo realno rast izvoza od Slovenije samo dve državi.

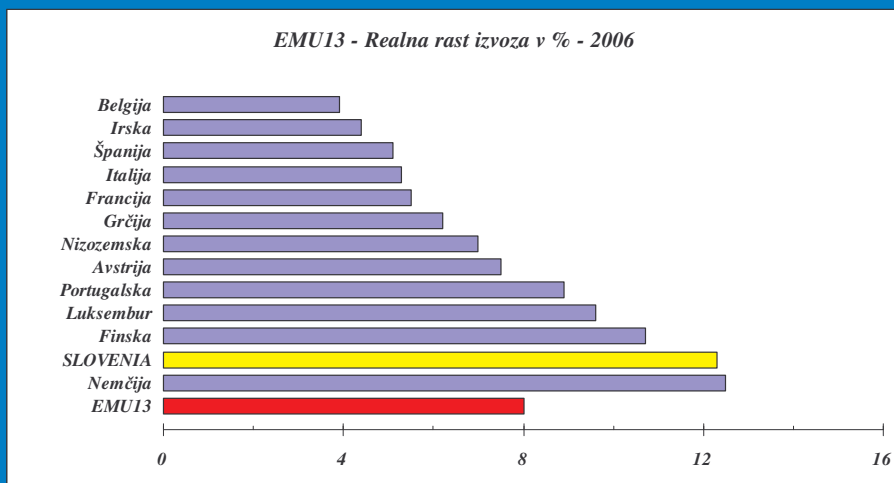
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Ko pa Slovenijo primerjamo z državami Evropske monetarne unije, pa vidimo, da je Slovenija po realni gospodarski rasti na drugem mestu.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

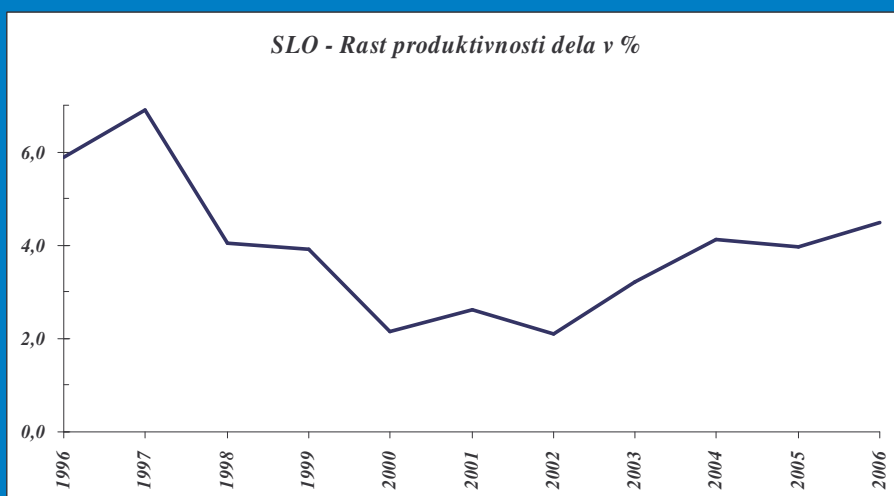

VIR: SURS

Ob tem, da smo imeli zdravo gospodarsko rast, ki bo prispevala k gospodarski aktivnosti v Sloveniji tudi v prihodnjih letih, so tudi ostali gospodarski kazalniki zelo dobri. Rast industrijske proizvodnje v prvi polovici letošnjega leta je bila 8,4%. O tem velja povedati, da je bila rast industrijske proizvodnje predelovalnih dejavnosti visokih 9,8%. Realna rast dodane vrednosti je bila v Sloveniji v prvi polovici letošnjega leta 6,8%. Rast produktivnosti dela je bila v prvi polovici leta 2007 glede na isto obdobje lani 3,4%.

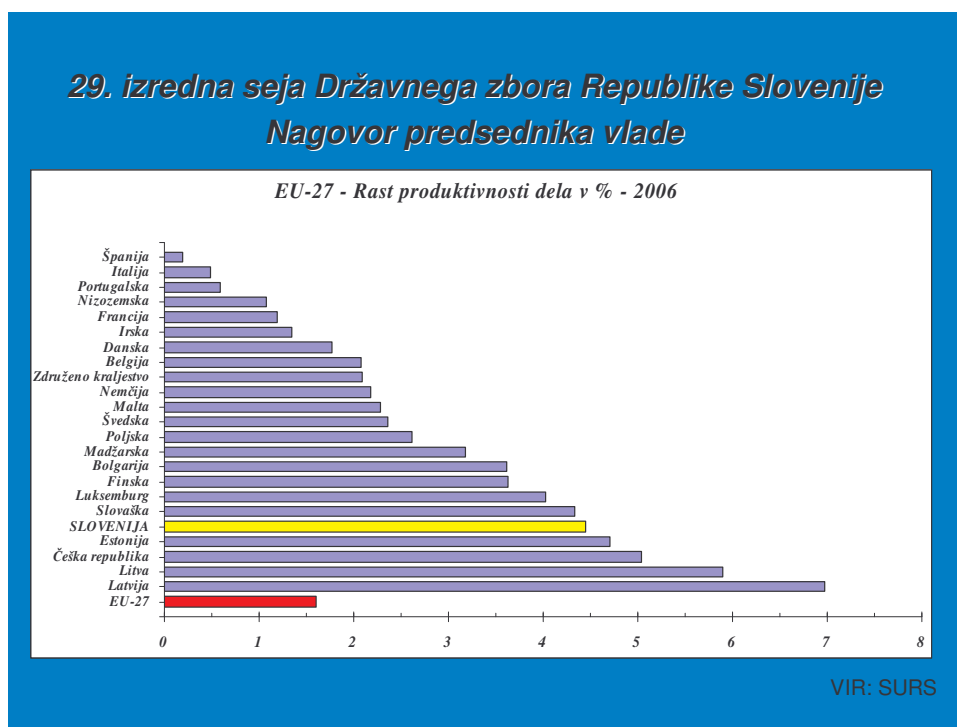
Rast produktivnosti dela je, po negativnem trendu pred letom, dobila pozitiven predznak.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

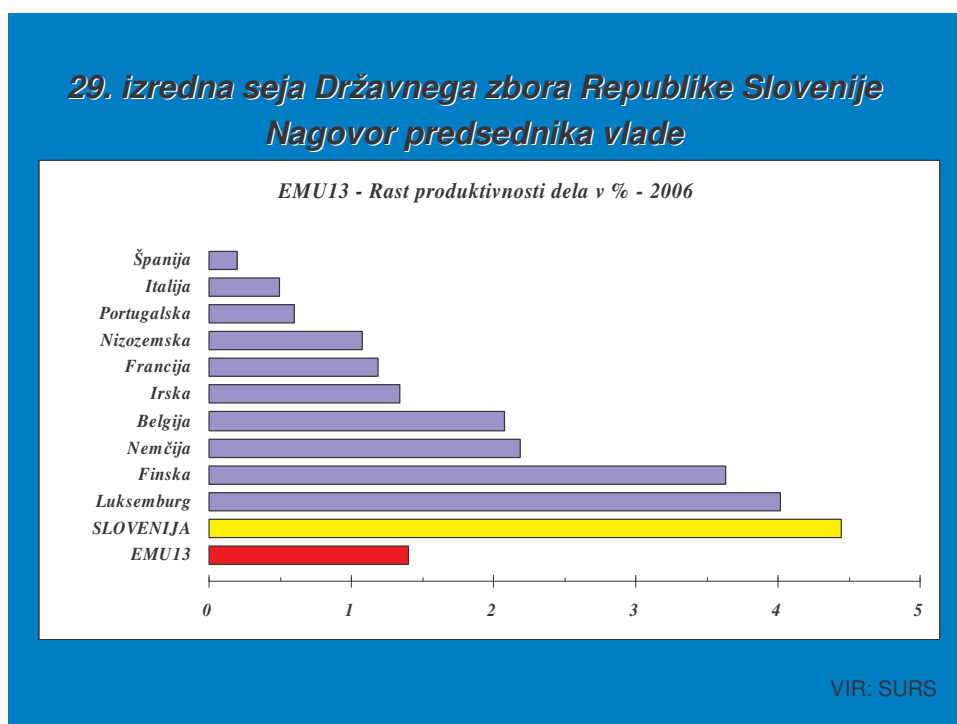

VIR: SURS

V letu 2006 je imela Slovenija skoraj 3 krat višjo rast produktivnosti dela, kot je bilo povprečje držav članic Evropske unije.

Med državami Evropske monetarne unije pa je imela Slovenija najvišjo tovrstno rast.

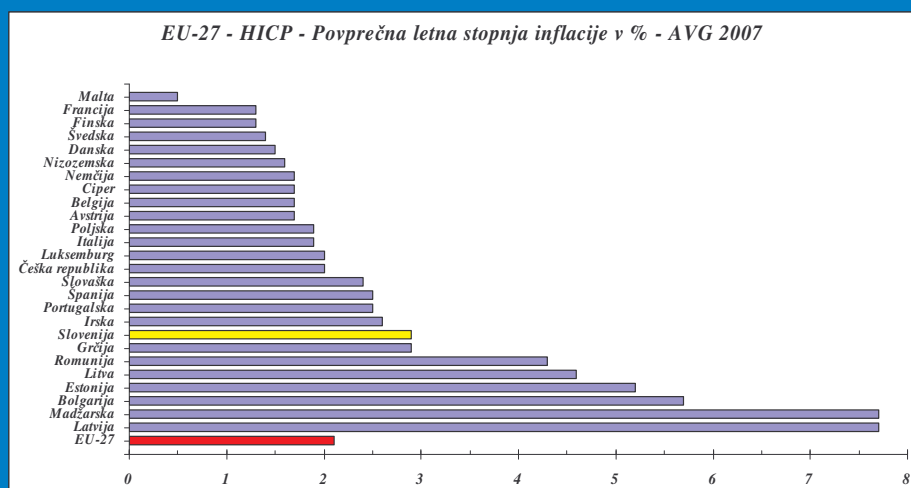

Visoka gospodarska rast je kot smo načrtovali prispevala k večji zaposlenosti. Po mednarodno primerljivi metodologiji je bilo v drugem četrtletju 2007 v Sloveniji 944.700 delovno aktivnih prebivalcev. Stopnja zaposlenih po nacionalnih računih znašala 68,3%. Število registriranih brezposelnih je najnižje po letu 1991. Po metodologiji ILO je bila brezposelnost v drugem četrtletju letošnjega leta 4,6%.

Z velikim optimizmom lahko na gospodarsko aktivnost gledamo tudi v prihodnosti. Ocena rasti je v bila s strani Urada za makroekonomske analize in razvoj v jesenskem poročilu za leto 2007 na podlagi bistveno boljših rezultatov od napovedanih v prvi polovici leta popravljena na 5,8%. Za leto 2008 je UMAR po precej previdnem scenariju rast ocenil na 4,6%, za leto 2009 pa na 4,1%. Rast izvoza blaga in storitev, ki je v zadnjih letih med najbolj pomembnimi gonili gospodarske rasti, je za leto 2007 ocenjena na 13,4%, v letu 2008 na 10,3% in v letu 2009 na 9,7%. Rast zaposlenosti za leto 2007 je ocenjena na 2,3%, za leto 2008 na 0,9% in za leto 2009 na 0,6%. Rast plač bo po napovedih v prihodnjih letih zaradi pospešene gospodarske aktivnosti višja kot v zadnjih nekaj letih. Po jesenski napovedi bomo v Sloveniji že v letu 2007 zabeležili 2,4% realno rast bruto plač, v letu 2008 3,7% in v letu 2009 2,8%.

Ekonomske in socialne razmere so se glede na makroekonomske in javno finančne kazalce v zadnjih letih precej približale razmeram razvitih držav Evropske unije. Ponekod smo tudi boljši. Po napovedih, ki sem jih pravkar predstavil, bo Slovenija tudi v prihodnjih letih najbolj uspešno se razvijajoča nova članica Evropske unije. Edini makroekonomski podatek, ki se je po prevzemu evra poslabšal, je inflacija. Potem ko smo od novembra 2005 neprekinjeno izpolnjevali tako imenovani »maastrihtski kriterij«, smo ga v mesecu juliju prvič prekoračili.

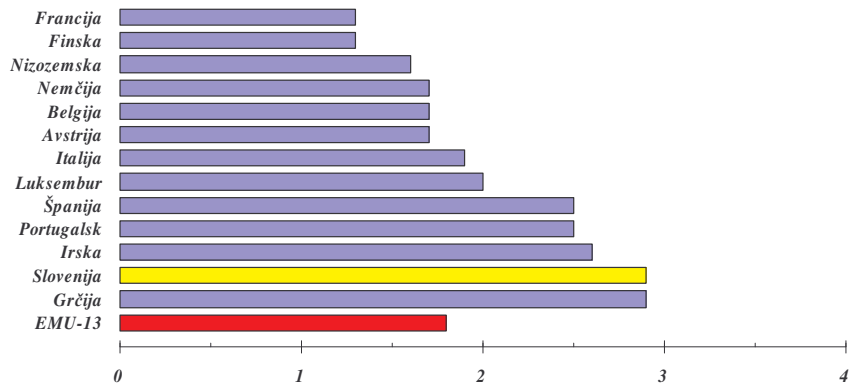
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

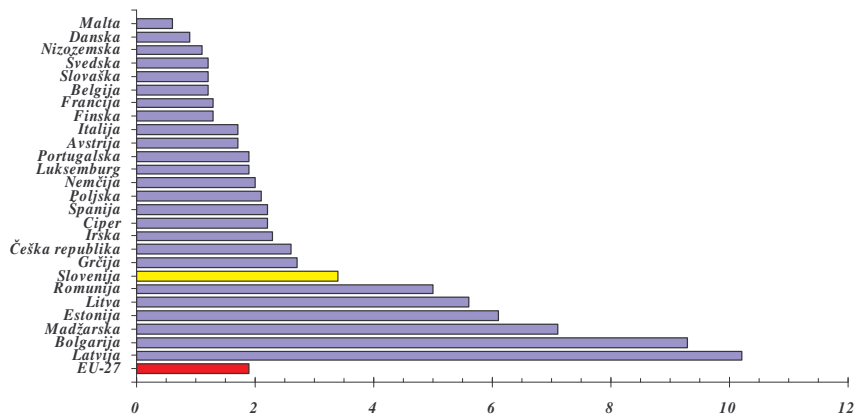
EMU13 - HICP - povprečna letna stopnja inflacije v % - AVG 2007

VIR: SURS

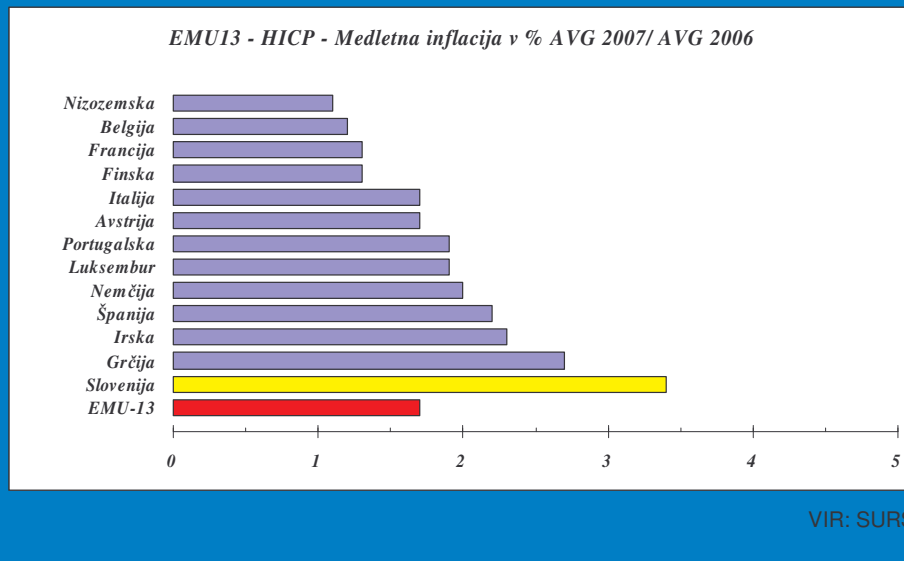
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

EU-27 - HICP - Medletna stopnja inflacije v % - AVG 2007/AVG 2006

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

Povprečna inflacija je po napovedih UMAR – ja za leto 2007 ocenjena na 3,4%, 3,5% za leto 2008 in 2,9% za leto 2009 in medletna inflacija (DEC/DEC) za leto 2007 4,3%, 2,9% za leto 2008 in 2,7% za leto 2009. Vlada pa je predlog sprememb proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009 pripravila tako, da bi se morala inflacija v pričakovan okvir vrniti že prej. Trenutno najbolj vzbujajo skrb podražitev osnovnih življenjskih potrebščin. Mnoge so neupravičene, poslabšujejo pa življenjski standard predvsem najbolj ogroženega prebivalstva.

Vlada, ki je že do sedaj v okviru svojih pristojnosti vodila ekonomske politike za vzdržno rast cen, bo protiinflacijsko ukrepe, ki jih odražata tudi predlog sprememb proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009, še okrepila.

1. Proračunski primanjkljaj občutno znižujemo, fiskalna politika bo v prihodnjih letih proticiklična,
2. regulirane cene, ki k inflaciji sicer doslej niso zaznavno prispevale, bomo še bolj učinkovito nadzirali.
3. Rast plač, na katere vlada lahko vpliva, bo v zmernem makroekonomskem okviru.

Tveganje in dejavniki višje inflacije pa ostajajo predvsem zaradi dogajanja na svetovnih trgih, kjer se je povpraševanje močno povečalo. Možni so dvigi cen hrane in nafte nad napovedanimi, deloma se žal že dogajajo. Predvsem dvig cen nafte ima na inflacijo v Sloveniji višji učinek kakor na večje države Evropske unije.

Vlada bo svoje delo za znižanje inflacije zagotovo opravila, na neupravičene dvige cen trgovcev pa bomo morali biti pozorni tudi potrošniki sami in prekomerno podražene izdelke preprosto zavračati. Še naprej bomo podpirali nevladne organizacije za varstvo potrošnikov. Od Urada za varstvo konkurence pričakujemo, da bo preprečeval morebitne dogovore med trgovci in skrbel za konkurenčnost ponudbe.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,

predlog sprememb proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009, ki sta pred vami, sta razvojno naravnana in varčna.

Vključujeta ukrepe za doseganje ciljev:

1. bolj prilagodljivega in konkurenčnega gospodarstva,

2. višje gospodarske rasti,
3. večje zaposlenosti,
4. na znanju temelječega gospodarskega in družbenega razvoja,
5. učinkovite socialne države ter
6. skladnega trajnostnega razvoja vseh regij Slovenije.

Predlog sprememb proračuna Republike Slovenije za leto 2008 predvideva 8,6 milijard evrov prihodkov, kar je 24,0% BDP in 8,9 milijard evrov odhodkov oziroma 24,6% BDP. Primanjkljaj proračuna Republike Slovenije je za leto 2008 predviden v višini 230 milijonov evrov oziroma 0,6% BDP.

Naj ob tem navedem, da bodo po sedanjih ocenah realizacije v letošnjem letu prihodki državnega proračuna znašali 23,6% BDP, odhodki proračuna bodo realizirani v višini 24,0% BDP, proračunski primanjkljaj pa bo znašal le okoli 125 milijonov evrov ali 0,4% BDP **(ob sprejemanju državnega proračuna za letošnje leto je bil predviden proračunski primanjkljaj v višini 323 milijonov evrov ali 1,0% BDP)**.

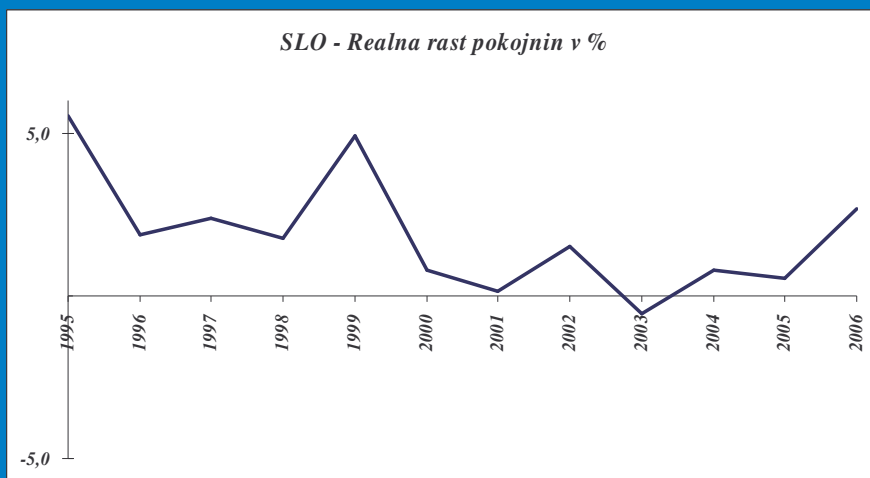
Za leto 2009 predlog proračuna Republike Slovenije predvideva 9,0 milijard evrov prihodkov, kar je 23,4% BDP in 9,1 milijard evrov odhodkov oziroma 23,7% BDP. Primanjkljaj proračuna RS je za leto 2009 predviden v višini 125 milijonov evrov oziroma 0,3% BDP. Predvideni prihodki proračuna RS za leto 2009 se v primerjavi s predlogom sprememb proračuna za leto 2008 znižujejo za 0,6 odstotne točke BDP, medtem ko se proračunski odhodki znižujejo za 1,0 odstotno točko BDP. Po predlogu proračuna RS je za leto 2009 predviden proračunski primanjkljaj še za polovico manjši od predvidenega primanjkljaja za leto 2008.

Konsolidirana bilanca štirih blagajn javnega financiranja po nacionalni metodologiji poleg proračuna Republike Slovenije zajema tudi bilance pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZPIZ), zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZS) in bilance proračunov slovenskih občin. Po predlogu sprememb proračuna so konsolidirani javnofinančni prihodki za leto 2008 predvideni v skupni višini 15,2 milijard evrov oziroma 42,2% BDP, medtem ko so konsolidirani javnofinančni odhodki predvideni v višini 15,4 milijard evrov oziroma 42,8% BDP. Konsolidirani javnofinančni primanjkljaj je tako za leto 2008 načrtovan v višini 225 milijonov evrov oziroma 0,6% BDP.

Po predlogu proračuna za leto 2009 so konsolidirani javnofinančni prihodki predvideni v skupni višini 15,9 milijard evrov oziroma 41,4% BDP, medtem ko so javnofinančni odhodki predvideni v višini 16,0 milijard evrov oziroma 41,7% BDP. Konsolidirani javnofinančni primanjkljaj bo predvidoma v letu 2009 znašal 125 milijonov evrov oziroma le še 0,3% BDP.

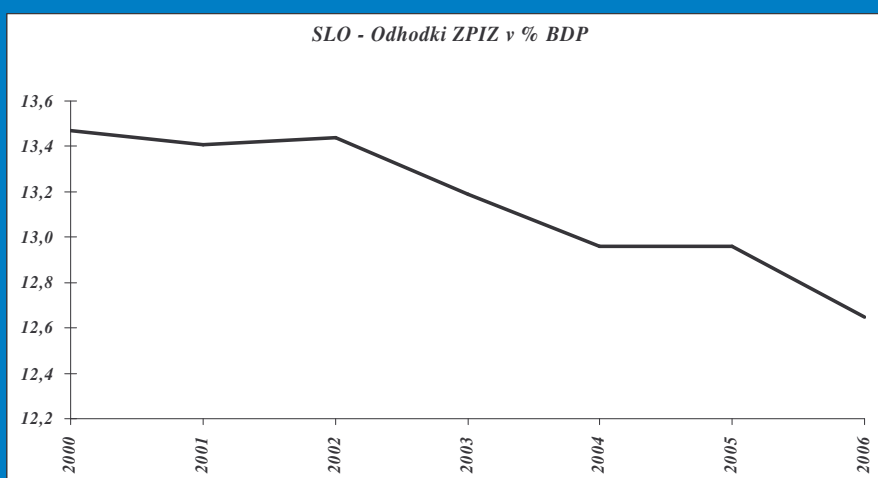
Predlog sprememb proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009 po nacionalnih računih predvidevata izravnano blagajno pokojninskega in invalidskega zavarovanja (ZIPZ). Kljub **(Graf) realnemu porastu pokojnin** v zadnjem letu, beležimo **(Graf) zniževanje odhodkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki je lansko leto prvič padel pod 13 % BDP**.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Tudi blagajne zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZS) in slovenskih občin bodo v letih 2008 in 2009 uravnotežene. V okviru finančne perspektive EU bo neto položaj slovenskega proračuna v odnosu do proračuna EU pozitiven in sicer v višini 0,43% BDP. V to niso vključeni prilivi iz proračuna EU neposredno končnim upravičencem v Sloveniji.

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,

Evropska komisija je za javne finance določila tudi svojo Evropsko metodologijo nacionalnih računov (ESA – 95), ki v izkazovanju bilanc celotnega sektorja države poleg štirih blagajn javnega financiranja zajema tudi vse javne sklade, javne agencije, javne zavode, SOD in KAD. Predlog sprememb

proračuna za leto 2008 in predlog proračuna za leto 2009 želim tako predstaviti tudi s številkami, ki so relevantne pri oceni za izpolnjevanje zavez pakta o stabilnosti in rasti.

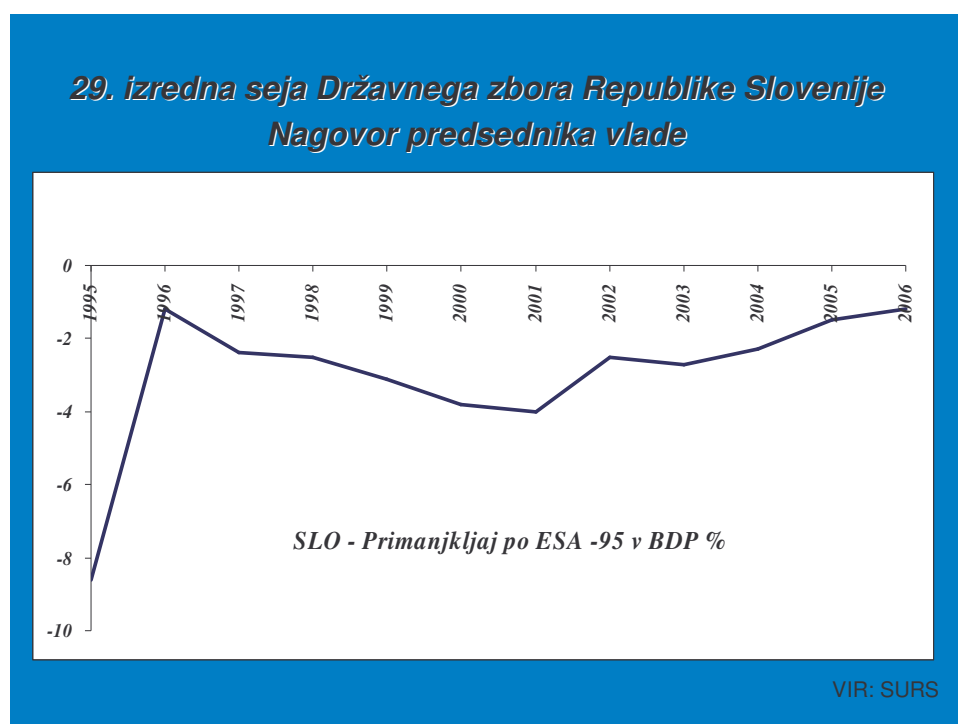
Po zadnjih, konec septembra objavljenih revidiranih podatkih Statističnega urada, so v letu 2006 celotni prihodki sektorja država po metodologiji ESA-95 znašali 13,4 milijarde evrov ali 44,1% BDP, celotni odhodki sektorja država pa so v letu 2006 znašali 13,8 milijarde evrov ali 45,3% BDP.

Primanjkljaj sektorja države je po teh revidiranih podatkih v letu 2006 znašal 366 milijonov evrov ali 1,2% BDP. Ocene realizacije za leto 2007 kažejo, da bodo v letošnjem letu celotni prihodki sektorja države po metodologiji ESA-95 znašali okoli 14,3 milijarde evrov ali 43,0% BDP, odhodki sektorja države pa okoli 14,5 milijard evrov ali 43,6% BDP. Primanjkljaj sektorja država po metodologiji ESA-95 (ki je eno od štirih Maastrichtskih meril) bo v letošnjem letu realiziran v višini 0,6% BDP

Naj omenim, da je bil ob pripravi Programa stabilnosti, ki ga je lani decembra Vlada posredovala Evropski komisiji, za leto 2007 predviden primanjkljaj sektorja država v višini 1,6% BDP!

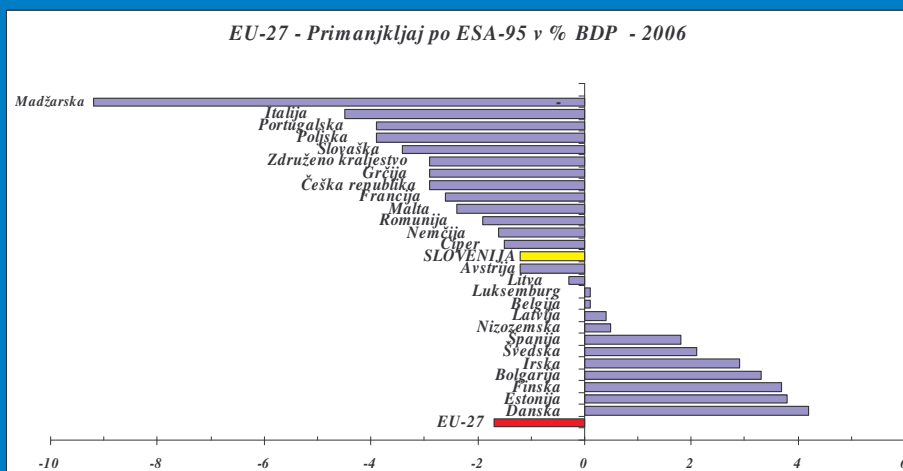
Ocene prihodkov in odhodkov celotnega sektorja države po metodologiji ESA-95 za leto 2008, ki izhajajo iz predloga sprememb proračuna za leto 2008, kažejo, da bodo celotni prihodki sektorja država v letu 2008 dosegli okoli 42,2% BDP in konsolidirani odhodki sektorja države 43,2% BDP. Primanjkljaj sektorja država po metodologiji ESA-95 je na osnovi predloga sprememb proračuna za leto 2008 ocenjen v višini 0,94% BDP. Za leto 2009 pa so na podlagi predloga proračuna konsolidirani prihodki sektorja države ocenjeni v višini 41,5% BDP in konsolidirani odhodki države v višini 42,1% BDP. Primanjkljaj sektorja država bo tako po predlogih za leto 2009 znašal le še 0,57% BDP.

Ob tej priložnosti bi rad posebej poudaril, da Vlada Republike Slovenije od sestave prvega proračuna dalje vsako leto beleži nižjo realizacijo primanjkljaja sektorja države. Za leto 2005 smo po ESA – 95 metodologiji načrtovali primanjkljaj v višini 1,7% BDP, realiziran pa je bil v višini 1,5% BDP. Za leto 2006 smo primanjkljaj sektorja države predvideli v višini 1,6% BDP, realiziran pa je bil v višini 1,2% BDP.

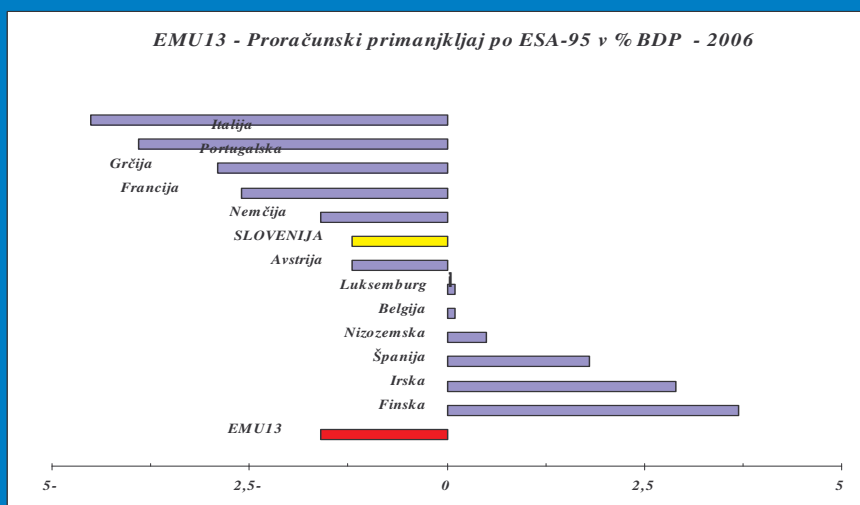
Kot primerjavo bi želel navesti, da je bil povprečni primanjkljaj držav Evropske unije v letu 2006 1,7% BDP in Evropske monetarne unije 1,6% BDP.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

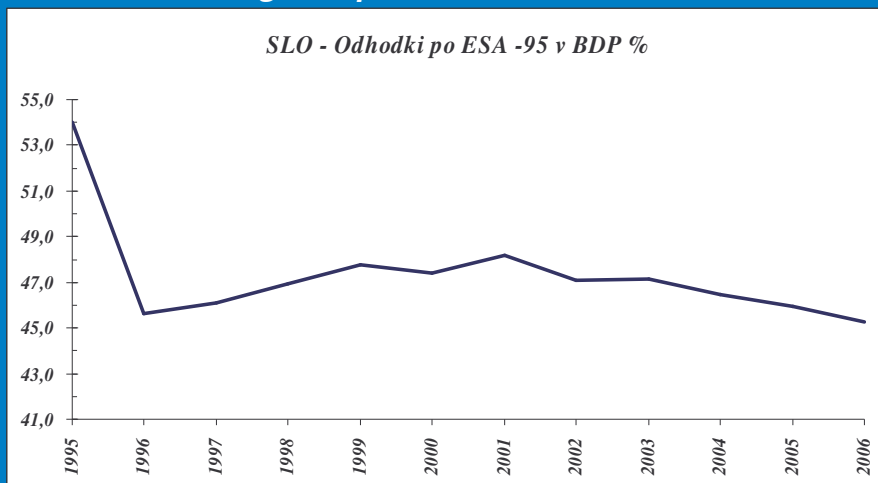
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

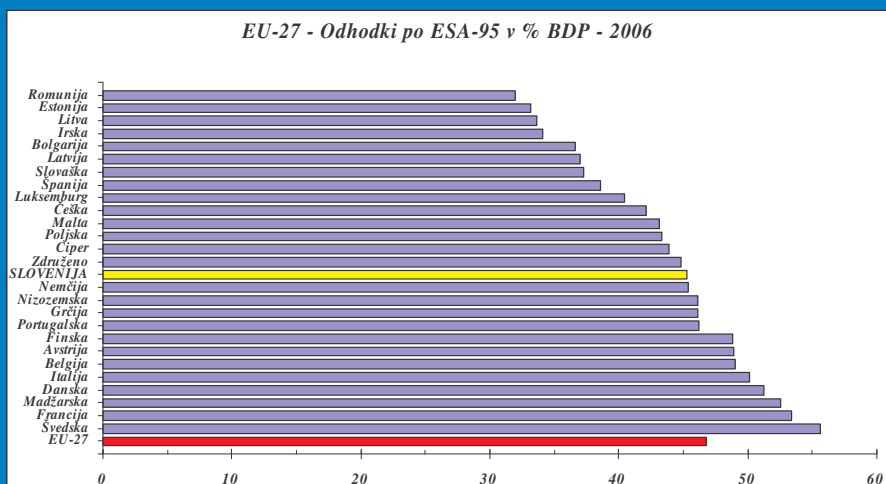
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

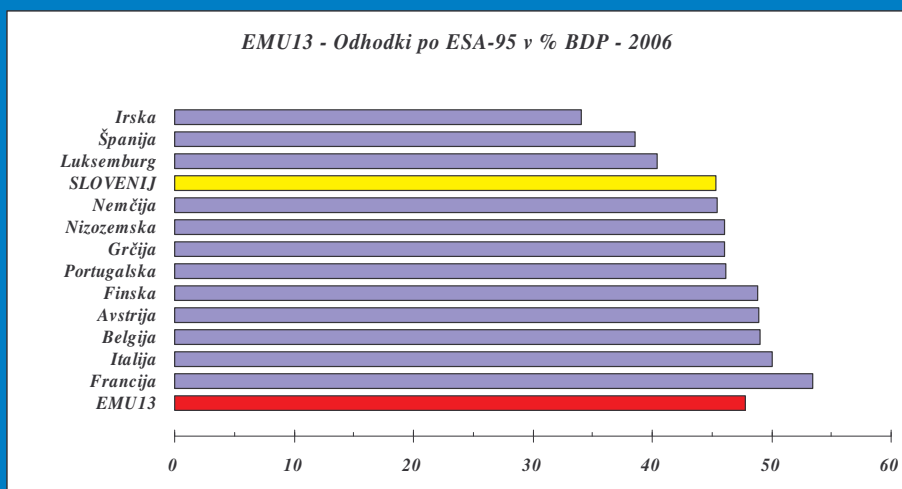
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

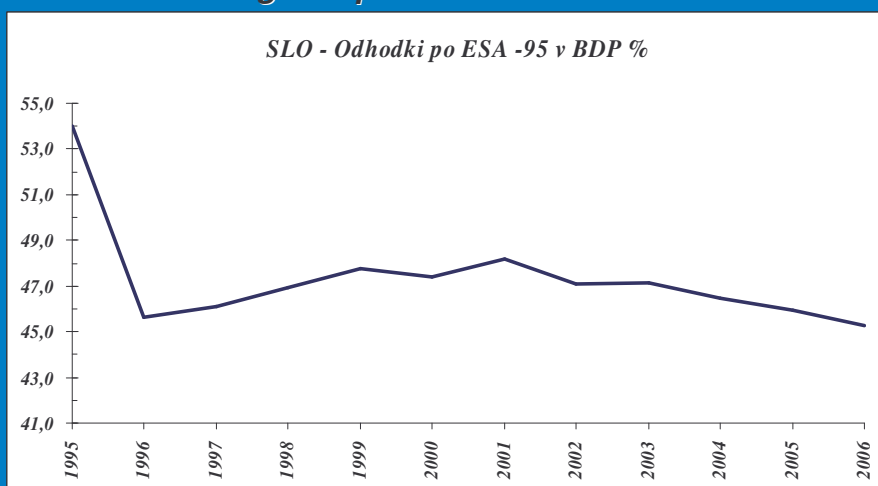
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

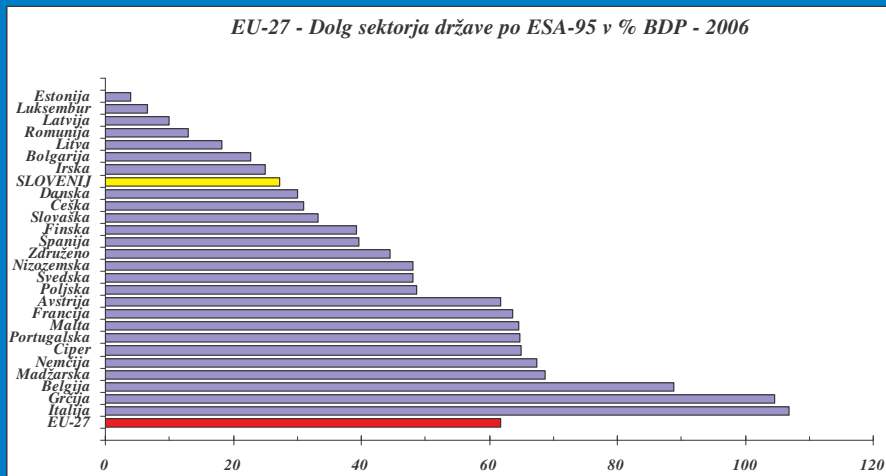
Glede na to, da je javni sektor držav starih članic Evropske unije v povprečju bistveno bolj zadolžen od javnega sektorja v Sloveniji in da smo zaradi nujnih infrastrukturnih projektov razvojnega pomena v ta namen primorani nameniti izdatna sredstva, je Slovenija glede primanjkljaja dosegla zelo dober rezultat.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

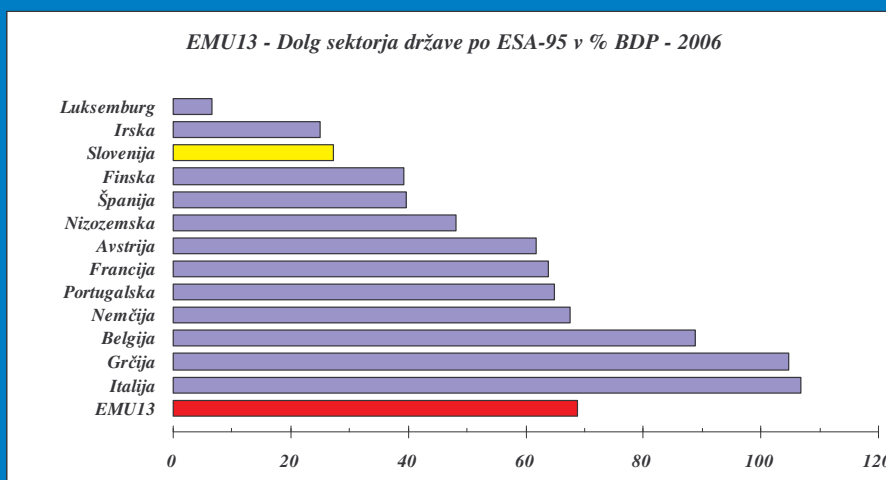
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Za leto 2007 smo v program stabilnosti zapisali primanjkljaj v višini 1,6% BDP, trenutna ocena realizacije za leto 2007 je primanjkljaj sektorja države v višini nizkih 0,57% BDP. Tudi v predlogu sprememb proračuna za leto 2008 je predvideni primanjkljaj sektorja države nižji za 0,8 odstotne točke od primanjkljaja, predvidenega v programu stabilnosti za leto 2008. Realno lahko pričakujemo, da bomo v letu 2010 dosegli osrednji srednjeročni fiskalni cilj, to je strukturno uravnoteženi proračun. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,

vlada od začetka mandata javno finančno politiko gradi na temeljnih načelih Sporazuma o rasti in stabilnosti, ki predvideva, da se v času konjunktura primanjkljaj zmanjšuje in po možnosti začne ustvarjati proračunska rezerva. Proračunski primanjkljaj smo v letih od nastopa mandata sistematično zniževali.

Največ seveda pove podatek, da je proračunski primanjkljaj po ESA – 95 metodologiji ob koncu leta 2004 znašal 2,3% BDP, v spremembah proračuna za leto 2008 pa Državnemu zboru predlagamo proračun, ki predvideva primanjkljaj v višini 0,9% BDP.

Kot sem poudaril že uvodoma, je vlada kot eno izmed prioritet delovanja za doseganje temeljnih ciljev razvoja Slovenije v ospredje postavila na domačem in tujih trgih konkurenčno in zdravo gospodarstvo. Ker je bilo slovensko gospodarstvo pretirano obremenjeno z davki, smo že v prvem letu mandata sprejeli nekatere najbolj nujne ukrepe. Ob zelo nizkem primanjkljaju v višini 0,6% BDP po ESA – 95 metodologiji oziroma 0,3% BDP po nacionalnih računih je predlog proračuna za 2009 najbolj zanimiv iz razloga, **ker se v tem letu davek na izplačane plače popolnoma ukinja.**

V letu 2006 smo sprejeli celovito davčno reformo in skupaj s postopno ukinitvijo davka na izplačane plače slovensko gospodarstvo zelo razbremenili. S paketom zakonodaje, ki smo jo sprejeli v letu 2006 in je stopila v veljavo v začetku leta 2007, smo pri obdavčitvi dohodkov fizičnih oseb zmanjšali število razredov in znižali previsoko progresivnost dohodninske lestvice ter tako bistveno razbremenili aktivne prihodke. Na tak način želimo še bolj motivirati najbolj ustvarjalne zaposlene, delodajalce pa k dodatnemu zaposlovanju delavcev z visoko izobrazbo, ki so bili doslej zaradi pretirane obremenitve za podjetja zelo dragi.

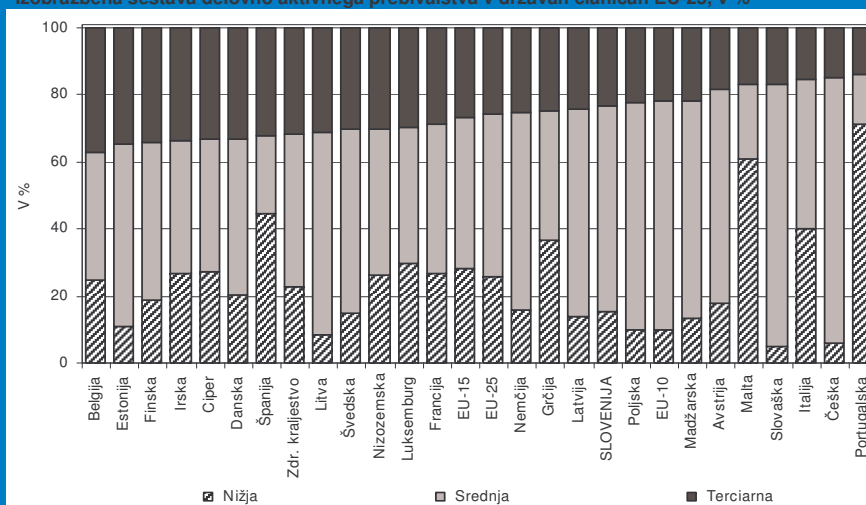
Splošno olajšavo smo dvignili, ukinili pa smo olajšave, ki so jih koristili predvsem zavezanci z visokimi osebnimi prejemki. Z Zakonom o dohodku pravnih oseb smo predvideli postopno zmanjšanje davčne stopnje na 20% do leta 2010, popravili določanje davčne osnove in olajšave tako, da bo davčno okolje pozitivno prispevalo k razvoju. V razvojnem smislu zelo veliko pričakujemo od olajšave za raziskave in razvoj. Davčni zavezanec bo lahko davčno osnovo znižal za 20% zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj. Z regijsko komponento bo ta olajšava znašala do 40% tega zneska. Prepričani smo, da bo prav ta olajšava odločilno prispevala k napredku pri prestrukturiranju slovenskega gospodarstva v smeri večje tehnološke zahtevnosti in doseganja višje dodane vrednosti. V prizadevanjih za oblikovanje bolj konkurenčnega in stimulativnega davčnega okolja smo med drugim ukinili dvojne obdavčitve, davčni postopek pa zelo poenostavili. Kljub ponavljajočim debatam in neupravičenim napadom na vlado ob lanski obravnavi proračunov davka na dodano vrednost nismo zvišali in ga tudi ne nameravamo.

Spoštovane poslanke in poslanci,

s celovito davčno reformo, ki je v veljavo stopila v začetku letošnjega leta, smo slovensko gospodarstvo zelo razbremenili in mu omogočili, da se bo lahko hitreje razvijalo. To seveda pomeni, da smo prihodke v obdobju 2004 – 2008 po ESA – 95 metodologiji znižali za več kot 2% BDP. Da pa smo tako razbremenitev gospodarstva lahko dosegli, je bilo potrebno ob razvojnem prestrukturiranju proračuna z racionalizacijo in varčno porabo javnih proračunskih sredstev znižati tudi njegove odhodke. **Vlada bo tako v obdobju 2004 – 2008 odhodke proračuna po ESA – 95 metodologiji znižala za več kot 3% BDP.** Tak rezultat smo dosegli brez kakršnegakoli zmanjševanja socialnih pravic in ob hkratnem povečevanju sredstev za znanost in vse druge razvojne sektorje. V proračunih za leti 2008 in 2009 se povečujejo sredstva, namenjena gospodarstvu, prav tako sredstva za aktivno politiko zaposlovanja. Na področju znanosti in izobraževanja, za kar smo v letu 2007 namenili 0,67% BDP, sredstva v letu 2008 povečujemo na 0,73% BDP in v letu 2009 na 0,81% BDP. To povišanja sredstev je potrebno, saj v primerjavi z EU še vedno zaostajamo po deležu terciarno izobraženih v **izobrazbeni sestavi delovno aktivnega prebivalstva.**

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

Izobrazbena sestava delovno aktivnega prebivalstva v državah članicah EU-25, v %

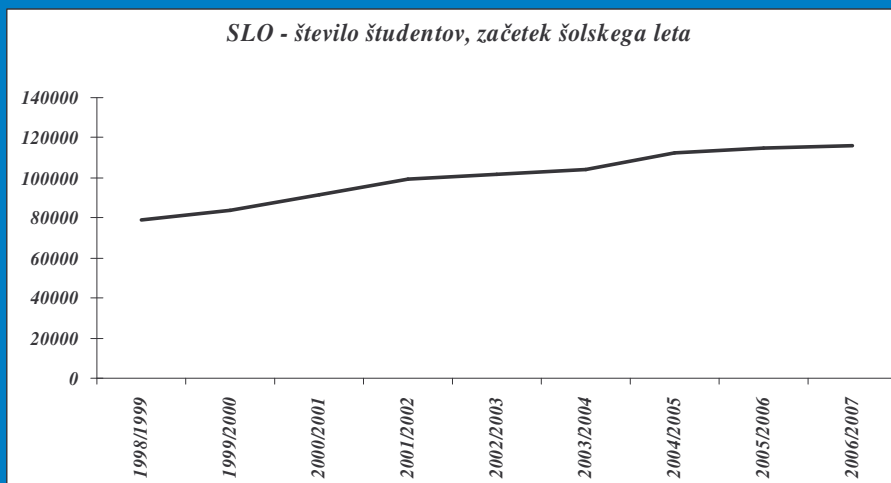

Vir: Population and social conditions – Labour market (Eurostat), 2006

Ukrepi vlade na področju srednjega in visokega šolstva že kažejo rezultate, saj se **število študentov vsako leto povečuje**.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

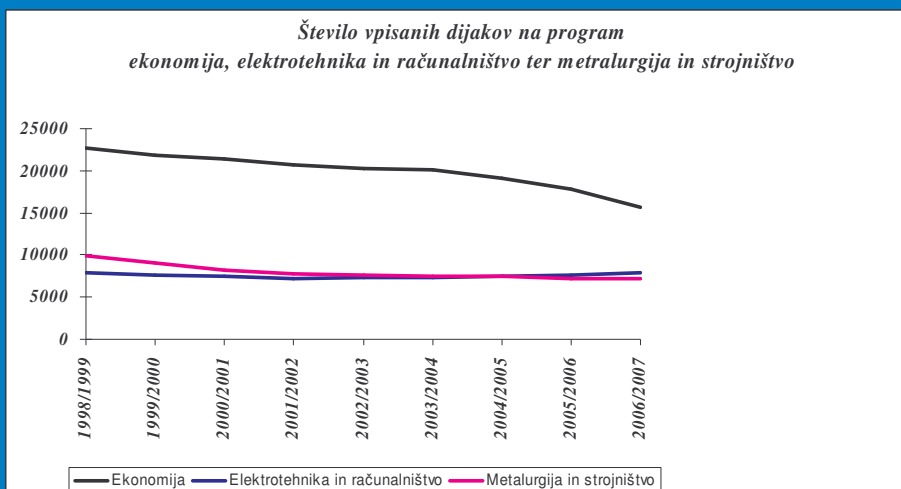
SLO - število študentov, začetek šolskega leta

VIR: SURS

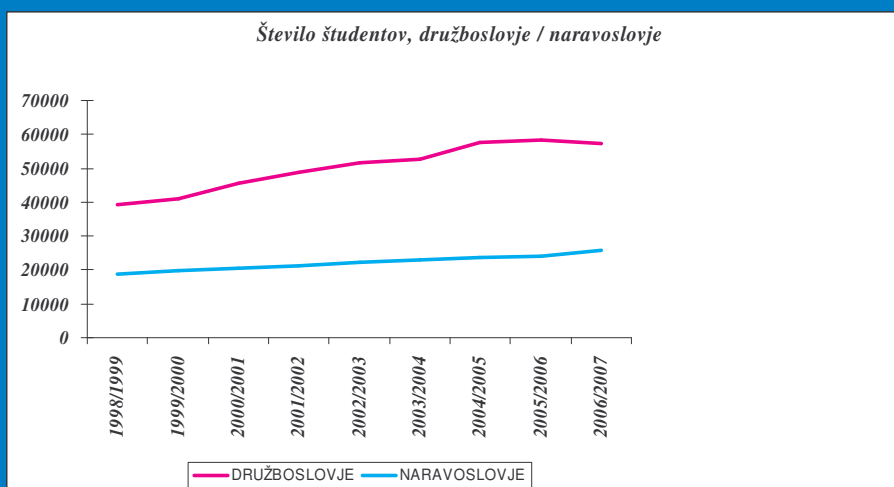
Na srečanjih z gospodarstveniki ob obiskih v regijah se ne srečujemo več s problemom brezposelnosti kot pred dvema letoma, ko smo začeli z obiski. Danes gospodarstveniki tarnajo nad pomanjkanjem delavcev tehnološke in naravoslovne usmeritve, kar je predvsem posledica slabo načrtovane razpisne politike v preteklosti. Veseli me, da je tudi na tem področju vlada v preteklih treh letih sprejela ukrepe, ki postopoma začenjajo spreminjati **razmerje med številom vpisanih dijakov na srednje, višje in visoke šole v korist tehničnih in naravoslovnih usmeritev**.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

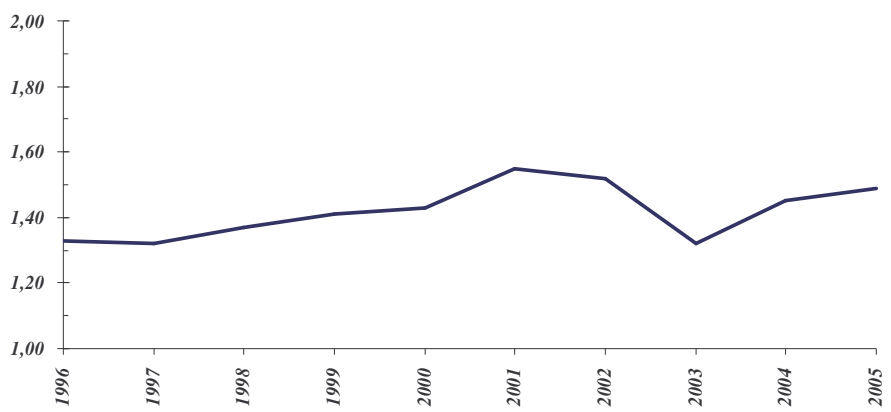

VIR: SURS

Sredstva za raziskave in razvoj povečujemo in se približujemo zastavljenemu cilju 3 % BDP za te namene do leta 2010.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

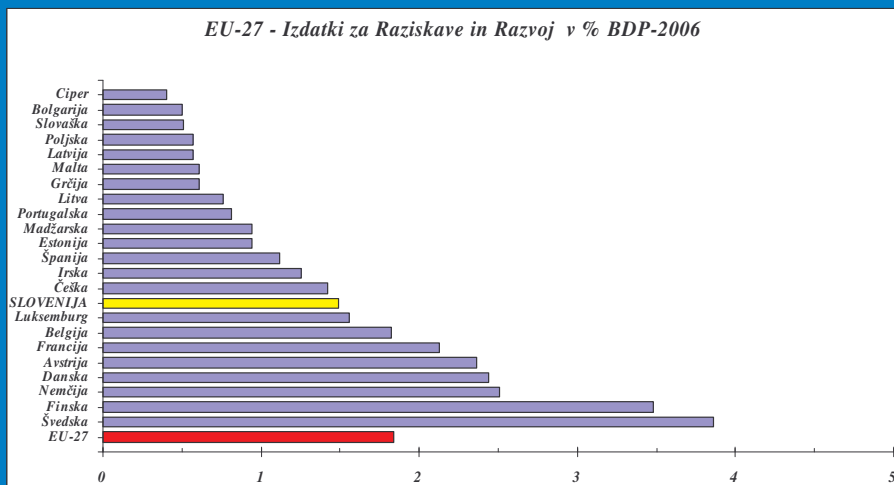
SLO - Izdatki za Raziskave in Razvoj v BDP %

VIR: SURS

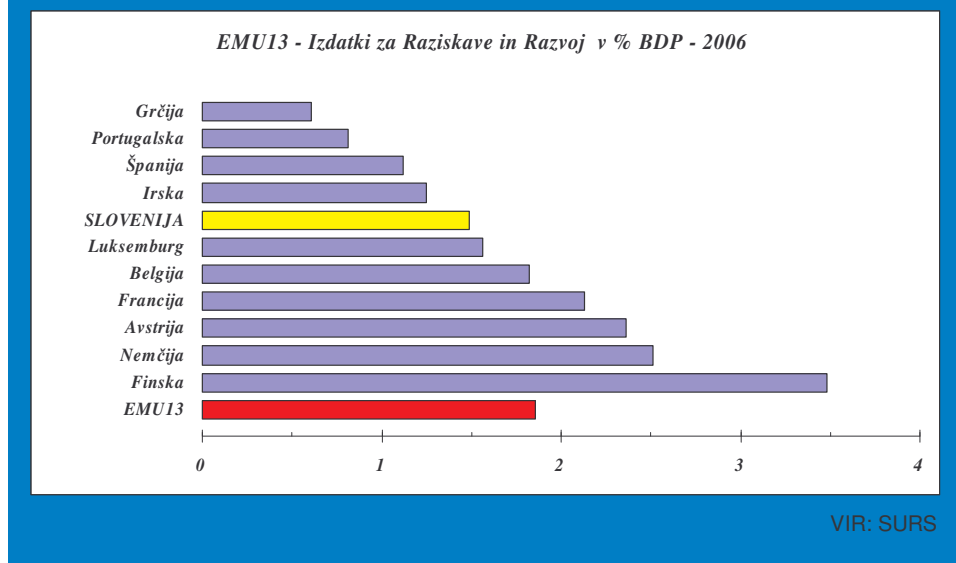
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

EU-27 - Izdatki za Raziskave in Razvoj v % BDP-2006

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

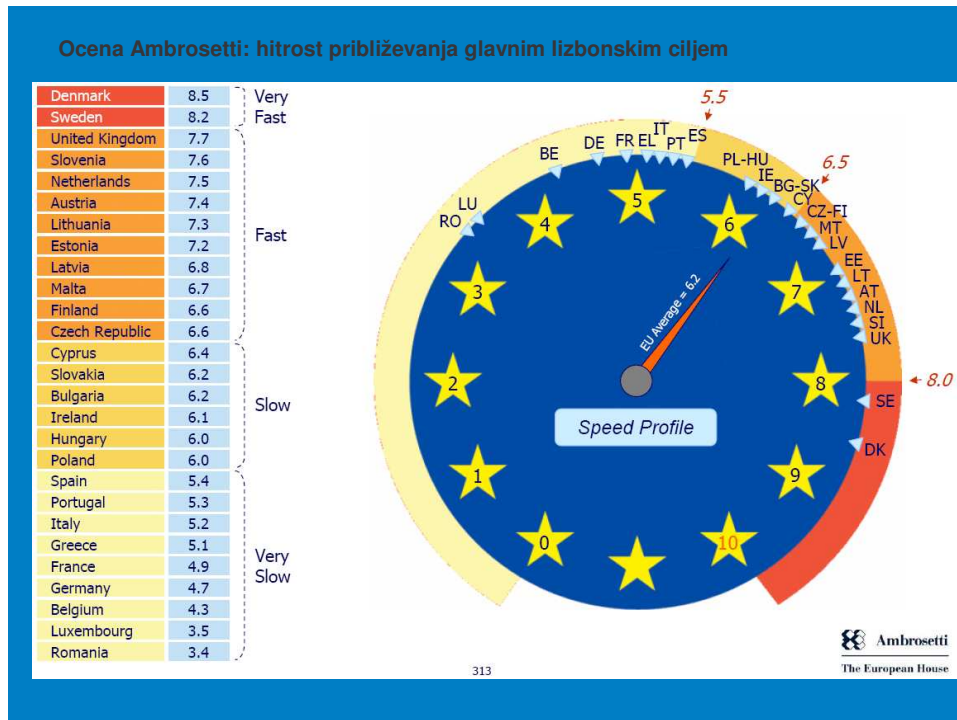
V letu 2008 namenimo enkratni znesek v višini 0,1% BDP za potrebe predsedovanja Evropski uniji. Bolj pomembna značilnost predloga sprememb proračuna in predloga proračuna 2009 pa so povečana sredstva za promet. O modernizaciji in o drugem tiru Koper – Divača se je leta in leta le govorilo, stanje železniškega sistema pa se je vedno bolj slabšalo. Vlada na transparenten in gospodaren način išče rešitve v obliki javno – zasebnega partnerstva, predvsem za namen modernizacije železniške infrastrukture in gradnje novih tirov, med katerimi je tudi tir Koper – Divača, kot tudi dokončanje avtocestnega križa in izgradnjo prepotrebni prometnih razvojnih osi.

Sredstva za promet se v letih 2008 in 2009 v primerjavi z letom 2007 povečujejo za 0,6%. Čeprav bi brez izdatkov za železniško infrastrukturo v letu 2008 dosegli zanemarljiv proračunski primanjkljaj, v letu 2009 pa ga popolnoma izravnali, smo ustvarili pogoje, da Slovenija srednjeročni proračunski cilj strukturno uravnoteženega proračuna doseže v letu 2010. Hkrati pa smo postavili tudi temelje za nujno posodobitev železniškega omrežja in dokončanje avtocestnega križa. Oboje bo imelo izjemne pozitivne učinke na razvoj slovenskega gospodarstva in siceršnji razvoj Slovenije kot celote.

Strukturno uravnoteženi proračun bo zelo pomemben tudi za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti javnih financ. Čeprav bodo pokojnine in zdravstvene storitve v Sloveniji po socialno ekonomskem načelu primerne in stabilne do leta 2020, vlada že sedaj za zagotovitev dolgoročne vzdržnosti javnih financ vodi usklajene politike na različnih področjih. Tu imam v mislih vse potrebne ukrepe za dolgoročno vzdržno povečevanje gospodarske rasti, stopnje zaposlenosti, deleža zavarovancev v celotnem prebivalstvu, ohranjanje ustreznega razmerja med aktivno in upokojeno populacijo, večjo odgovornost posameznika za njegov socialni položaj in za spodbujanje vključevanja v prostovoljno pokojninsko zavarovanje.

Razvojno naravnost proračuna pa potrjuje tudi dejstvo, da smo vanj vključili projekte iz Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih. Ti so v predlogu proračuna za leto 2008 in 2009 prvič sistematično uvrščeni v Načrtu razvojnih programov. Tako je za leto 2008 za projekte iz resolucije namenjenih 610 milijonov evrov. 48% ali 293 milijonov evrov od celotnih sredstev je zagotovljenih iz državnega proračuna. Za leto 2009 je za resolucijske projekte planiranih skupaj 727 milijonov evrov, od tega 314 milijonov evrov ali 43% iz državnega proračuna. Glede na to, da gre za »živ« program, ki se med letom dopolnjuje, pričakujemo, da bomo z nadaljnimi prizadevanji uspeli finančno umestiti še več projektov, ki so delno ali v celoti resolucijski.

Kot sem dejal že uvodoma, je vlada v okviru ekonomskih in socialnih reform sprejela večino ukrepov, s katerimi želimo doseči cilje Strategije razvoja Slovenije, ki so tudi cilji Lizbonske strategije Evropske unije. Da nam pri doseganju teh ciljev gre dobro, potrjujejo tudi ocene številnih mednarodnih institucij. Po oceni evropskega **instituta Ambrosetti** glede hitrosti približevanja glavnim lizbonskim ciljem se Slovenija nahaja na četrtem mestu. Po oceni **evropskega reformnega barometra** pa sta samo dve državi uvrščeni boljše, šest jih je približno na enaki ravni, ostale so uvrščene slabše.

Ocena izvajanja reform v državah članicah, pomlad 2007

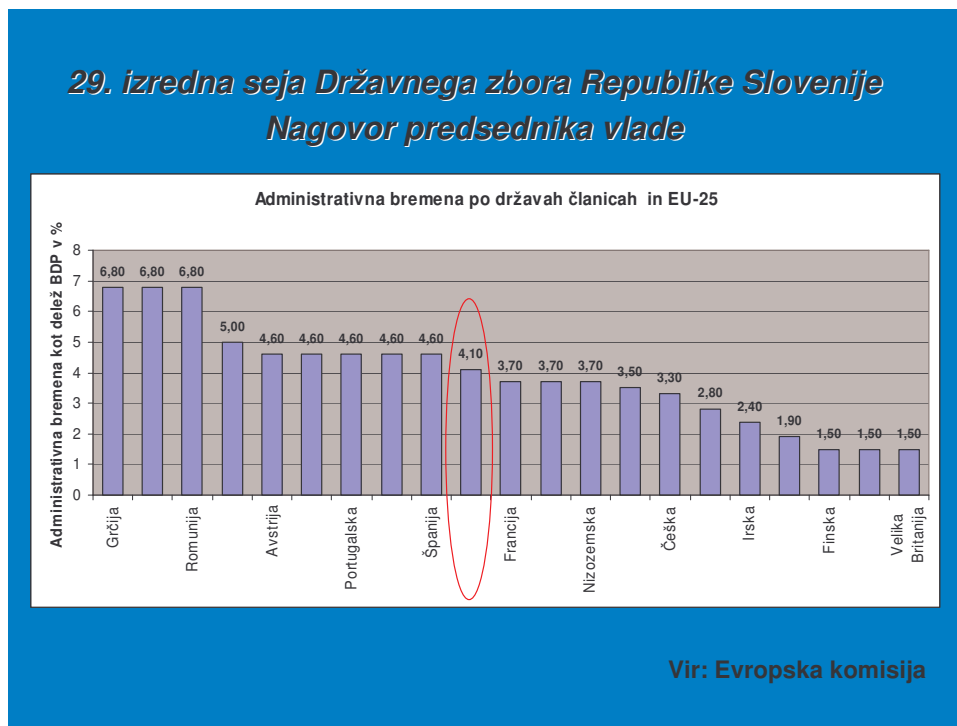
Commission Assessment	Very Good Progress		Luxembourg Estonia Finland Sweden	Ireland Denmark	
	Good Progress		Germany Portugal	Spain UK France Belgium	Netherlands, Austria, Slovenija, Cyprus, Lithuania, Malta
	Progress		Italy Latvia Slovakia		
	Limited Progress		Poland	Greece Czech Republic Hungary	
	No Progress				
	Deteriorating	Unsatisfactory	Neither satisfactory nor unsatisfactory	Satisfactory	Excellent
Evaluation by national business federations					

Vir: European Reform Barometer - Pomlad 2007, Business Europe

Prejšnji teden smo s podpisom socialnega sporazuma zaključili več kot leto in pol dolga pogajanja. S socialnimi partnerji smo skušali poiskati ravnovesje med potrebo gospodarstva po večji konkurenčnosti

na eni strani in ohranjanju socialne varnosti zaposlenih s strani države in sindikatov na drugi strani. Gre za kompromis, ki je najbolj izražen v predlogu novega zakona o delovnih razmerjih, njegove spremembe prinašajo številne izboljšave na področju večje prožnosti trga dela. Potrebno pa je poudariti, da se socialna varnost zaposlenih na račun prožnosti ne znižuje.

Po administrativnih bremenih se uvrščamo na sredino med državami članicami EU.

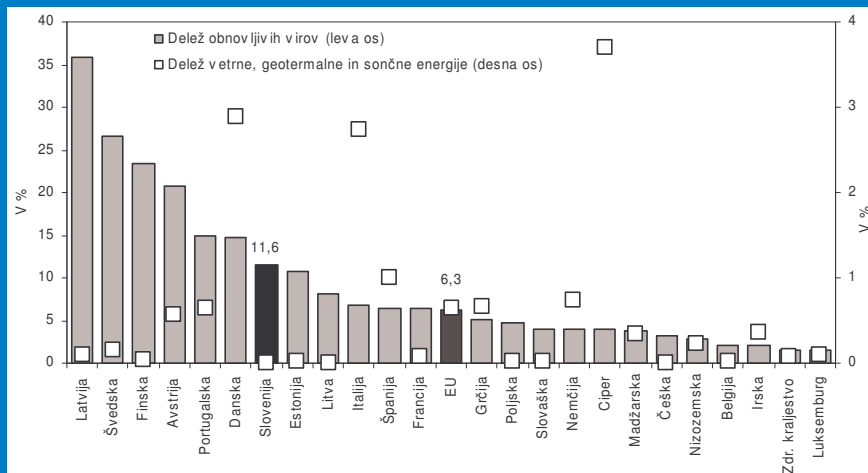
Odpravili smo številne nepotrebne birokratske postopke in prejšnji mesec prejeli posebno evropsko priznanje dobre prakse za program odprave administrativnih ovir. Uvedba sistema vse na enem mestu (VEM) za samostojne podjetnike se je pokazala kot dobra. V kratkem bo enak sistem vzpostavljen tudi za gospodarske družbe, kar bo zmanjšalo čas ustanovitve podjetja na le nekaj dni. Na lestvici Evropske komisije po razvitosti e-uprave smo od lanskega sedmega mesta napredovali na letos odlično drugo mesto med vsemi državami članicami EU.

Prav je, da se na tem mestu dotaknemo tudi medgeneracijskega in sonaravnega razvojnega cilja, ki pomeni uveljavljanje načela trajnosti kot temeljnega kakovostnega merila na vseh področjih razvoja, vključno s ciljem trajnostnega obnavljanja prebivalstva. Vlada varovanju okolja namenja posebno pozornost.

Po deležu uporabe obnovljivih virov, ki je za varovanje okolja ključen, se Slovenija sicer uvršča nad povprečje EU, a je na tem področju mogoče še vedno narediti veliko.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

Skupni delež porabe obnovljivih virov v celotni porabi primarne energije v letu 2004

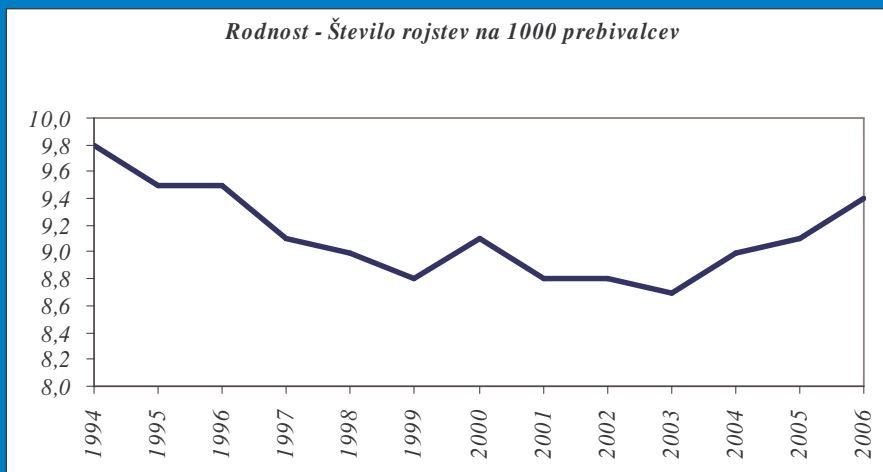
Vir: Environment and Energy (Eurostat), 2006; izračuni UMAR.
Opomba: 1 Vetrna, geotermalna in sončna energija niso zajete

Spoštovani poslanke in poslanci,

Slovinci smo po rodnosti še vedno na repu med državami članicami EMU in EU. Zelo razveseljivo pa je dejstvo, da se je po večletnem **upadanju rojstev** trend v letu 2004 končno obrnil navzgor in če se bo nadaljeval s sedanjim tempom, bo Slovenija v naslednjih letih zapustila začetje evropske demografske lestvice.

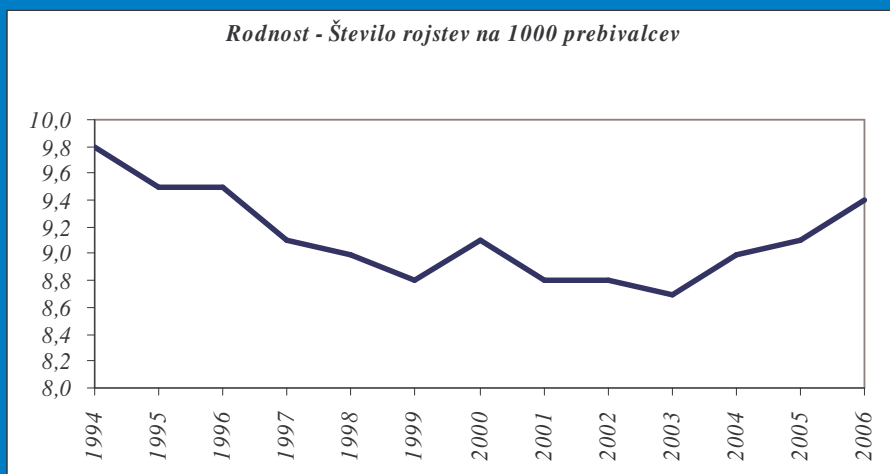
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

Rodnost - Število rojstev na 1000 prebivalcev

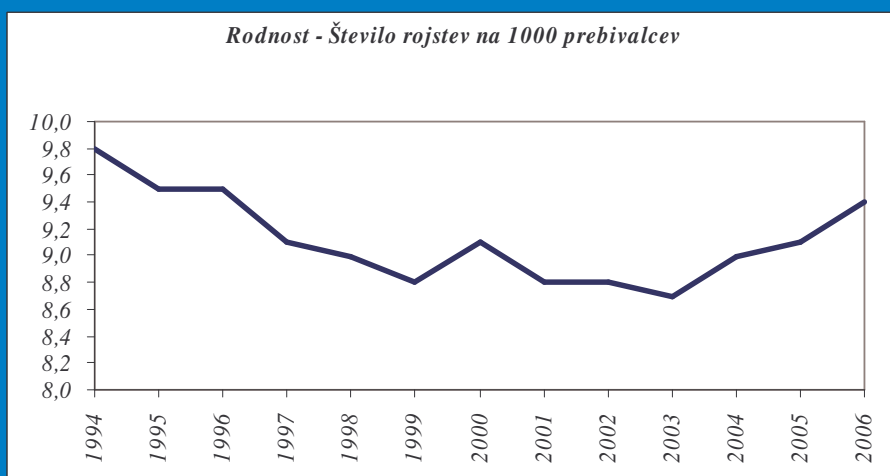
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

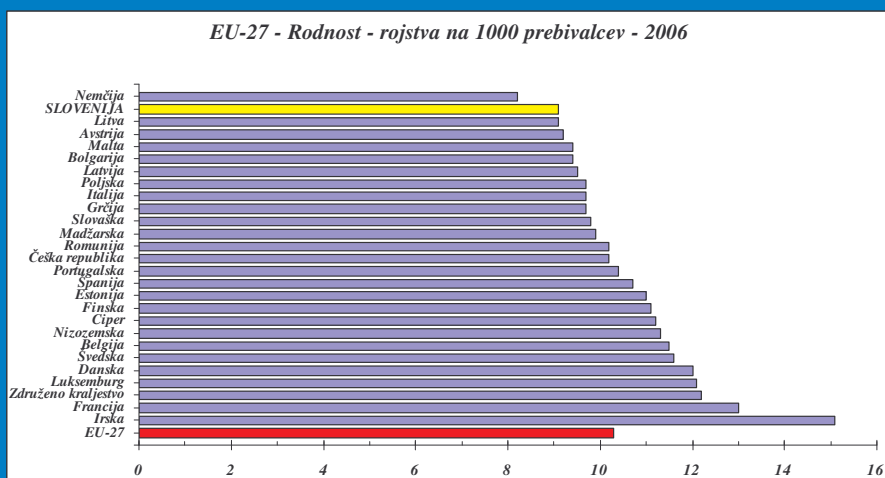
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

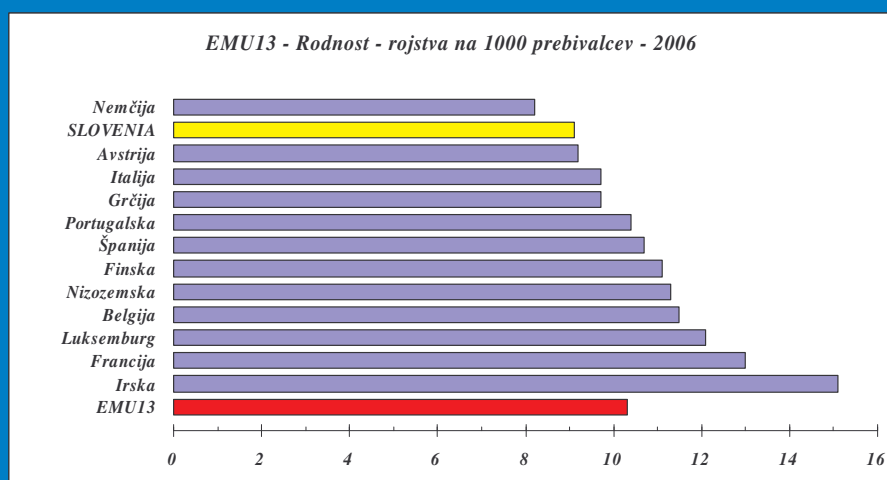
VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

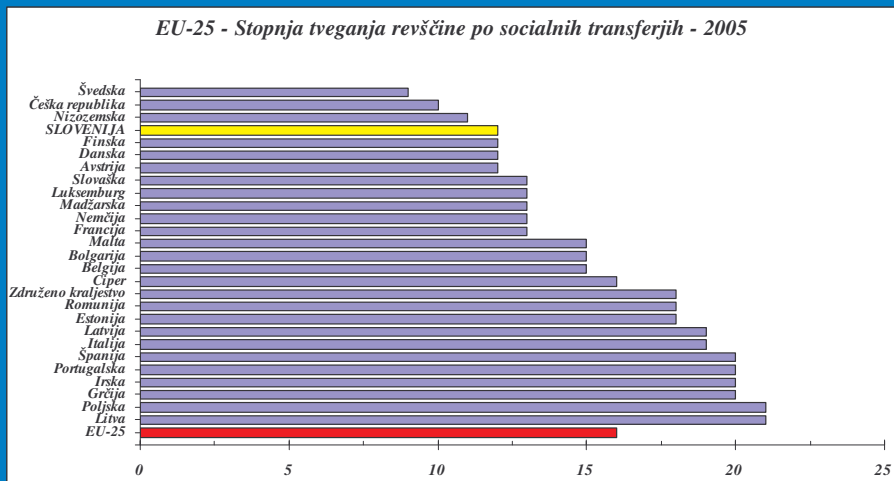

VIR: SURS

Družbeni razvojni cilj: »za **izboljšanje kakovosti življenja in povečanje blaginje vseh**« je drugi od navedenih razvojnih ciljev. Na drugem mestu ni, ker ne bi bil najbolj pomemben, ampak zato, ker ga je trajno moč uresničevati le z doseganjem prvega, to je gospodarskega razvoja. Ta daje rezultate.

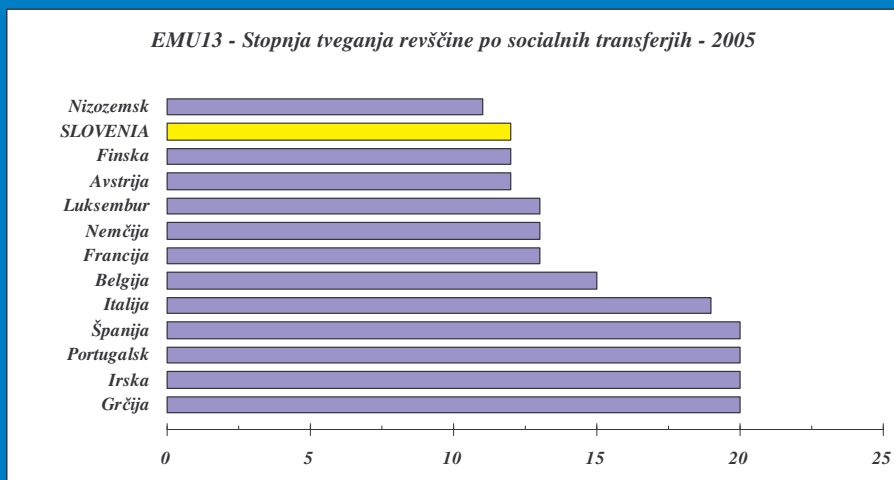
Slovenija je po podatkih o **stopnji tveganja revščine** med državami EU uvrščena kot visoko socialna država. Samo tri so boljše od nas. To je zelo dober in pomemben rezultat, ki Slovenijo umešča med države z izrazitim poslušom za socialno ogrožene kategorije.

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

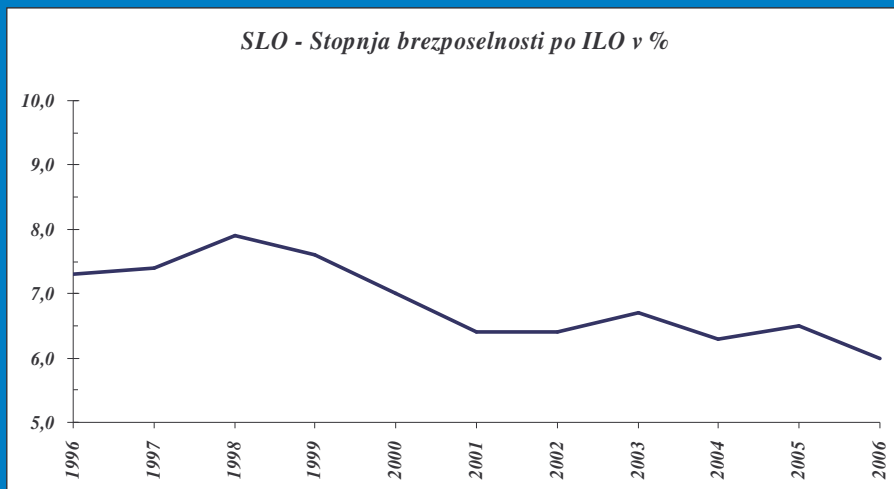
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Občutno znižanje deleža prebivalstva, ki živi pod pragom revščine v zadnjih letih je predvsem posledica večje zaposlenosti oziroma znižanja brezposelnosti in splošnega dviga blaginje.

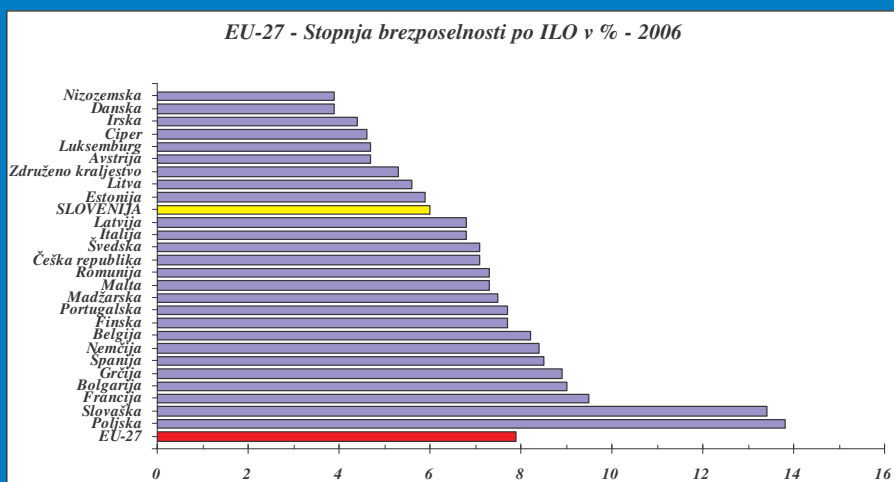
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Slovenija je imela po metodologiji ILO ob koncu leta 2006 za 2 odstotni točki nižjo brezposelnost kot je bilo povprečje Evropske unije. Med državami članicami Evropske monetarne unije pa so samo štiri države imele nižjo brezposelnost (Nizozemska, Irska, Luksemburg in Avstrija).

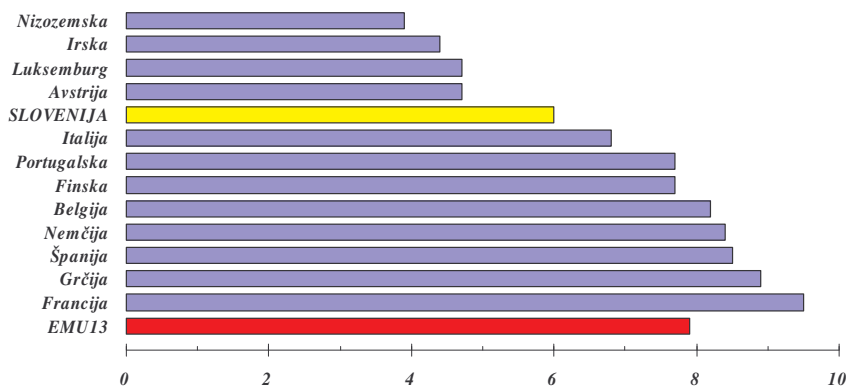
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

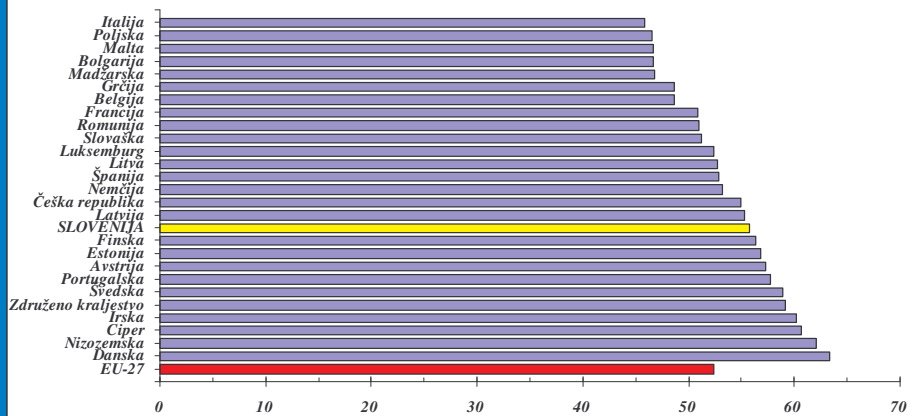
EMU13 - Stopnja brezposelnosti po ILO - 2006

VIR: SURS

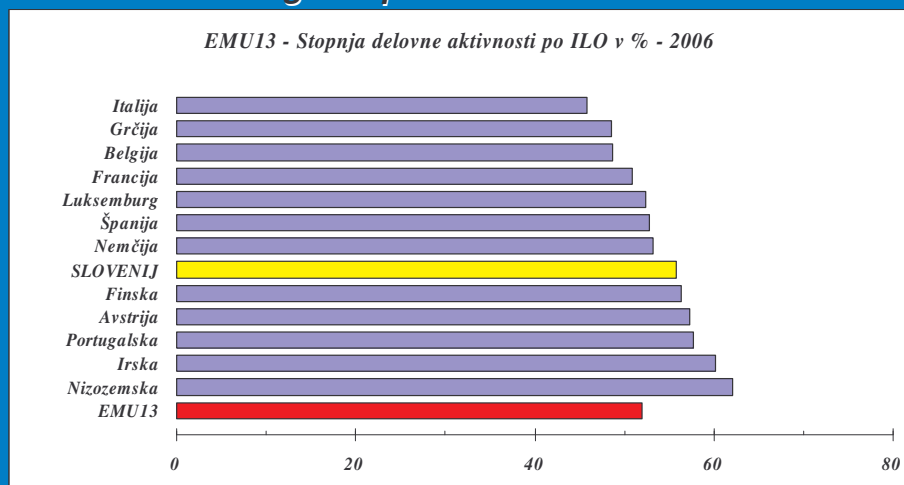
29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije
Nagovor predsednika vlade

EU-27 - Stopnja delovne aktivnosti po ILO v % - 2006

VIR: SURS

29. izredna seja Državnega zbora Republike Slovenije Nagovor predsednika vlade

VIR: SURS

Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci,

naj zaključim z mislijo, da našete primerjave kažejo, da Slovenija uspešno in pospešeno dohiteva bolj razvite države v Evropi. Rezultati, ki smo jih dosegli v zadnjih letih, dokazujejo, da smo kos izzivom, ki jih prinaša zahtevno mednarodno okolje. Od vstopa v EMU se primerjamo z najboljšimi, višje lige ni. Proračunski dokumenti za leti 2008 in 2009, ki so pred vami, so pripravljene tako, da omogočajo nadaljevanje dobrega razvojnega tempa in hitro povečevanje blaginje v Sloveniji.